

Áldott karácsonyt minden kedves Olvasónknak!

November 28. vasárnap 16:00

December 4. szombat 7:00

December 4. szombat 14:00-18:00

December 5. vasárnap 16:00

December 12. vasárnap 16:00

December 19. vasárnap 16:00

1. ADVENTI GYERTYAGYÚJTÁS

TORDASI TERMELŐI PIAC

II. TORDASI ADVENTI VÁSÁR

2. ADVENTI GYERTYAGYÚJTÁS

3. ADVENTI GYERTYAGYÚJTÁS

4. ADVENTI GYERTYAGYÚJTÁS

KÖZMEGHALLGATÁS (2020)

A tavaly óta közöttünk lévő koronavírus többször átalakította mindennapjainkat, ezért most év végén számolunk be arról mit tett, hogyan gazdálkodott az önkormányzat mindannyiunk pénzével az előző esztendőben. Az idei évről szóló beszámolót pedig jövő februárra tervezzük.

A 2020-as év a vírus éve volt. Márciustól veszélyhelyzetet vezetett be a Kormány, ezért a testület helyett a polgármesternek kellett a település működéséhez szükséges döntéseket meghoznia. A sokunkat érintő kérdésekben mindig ki lett kérve képviselőtársaim véleménye, és a többségi javaslatok alapján született meg a döntés. Június és október között ismét normálisan működött a képviselő-testület, azonban utána megint polgármesteri döntések születhettek.

Önkormányzatunknál továbbra is jelen volt a munkaerőhiány. A fizikai brigád 3 fő volt 1 fő közfoglalkoztatottal kiegészülve. Így egyre nagyobb erőfeszítésbe került a település karbantartása, fejlesztése, melyekre új módszereket kellett keresnünk.

A Hivatal működésében változás nem történt azzal a kivétellel, hogy a járvány erősödésével csak ügyeletet tartottunk a személyes ügyfélfogadás helyett. Tavaly a veszélyhelyzet miatt nem lehetett az elmaradt díjakat behajtani és az adókat, térítési díjakat módosítani.

Településünk gazdálkodása a tavalyi évben is stabil volt. A Jókai utca mögött lévő Széchenyi utcai önkormányzati telkek mindkét oldalának nagy részét értékesítettük, így meg tudtuk építeni az utca kövezését.

Az ivóvíz- és csatornaszolgáltatást továbbra is a Fejérvíz Zrt. biztosította. A csatorna többlet igényeket, a meglévő kvótáink terhére tudjuk biztosítani. A szemétszállítást továbbra is a NHKV Zrt. megbízásából a Velencei-tavi Hulladékgazdálkodási Kft. végezte. Folyamatos a probléma az Öreghegyi szemétszállítással, hiszen az itt lévő utak szélessége továbbra sem megfelelő arra, hogy a kukasautó minden ingatlant elérjen, így gyűjtőpontokat alakítottak ki, melyek megfelelőségét vizsgálják.

Óvodánk továbbra is saját fenntartású. Tavaly is nehézség volt a megfelelő szakembereket megtalálni, de több itt élő óvónő jelölt volt, akik idéntől már munkába tudtak állni. Az állami normatíva a tavalyi évben fedezte az intézményünk kiadásait.

Általános iskolánkat és a művészeti oktatást továbbra is a Don Bosco Nővérek tartották fent. Az együttműködést továbbra is tanultuk, bízva abban, hogy az ideális felé közeledünk. A vírus miatt többször volt online oktatás, ami nem könnyítette meg sem a pedagógusok, sem a gyerekek dolgát. A kialakult helyzet miatt sok közös program törődött, vagy osztályonként kisebb közösségekben lettek megtartva. Még a vírus előtt, januárban

iskolánk adott helyet a Pesovár Ferenc Népdaléneklési és Népzenei megyei versenynek.

A fenntartó Don Bosco nővérek jóvoltából újból vízszigetelték a felső bejárat alatti részt és kicserélésre került az utca felől az épület melletti – több helyen eltört

– lépcső-járda is. Új kukatárolót is kialakítottak, melyet kérésünkre a kerítésen belülré foglalkoztatni.

A Hangya Művelődési Házunk a tervezett rendezvényeinek csak egy részét tudta megszervezni tavasszal és nyáron. Volt többek között nőnap, március 15-i, Trianoni és augusztus 20-i megemlékezés, operett est, kiállítás, komolyzenei koncert, humorest. A bezárások alatt nagy sikerrel valósult meg a II. Tordasi Hangya Fesztivál online formában. Az év elején felújításra került a színpad, galéria és ifjúsági klub helyiségeket alakítottunk ki, új székek, sport és technikai eszközök kerültek beszerzésre.

A tavalyi évben Sportegyesületünk működésére is kihatott a vírus. Több mérkőzésnek és sporteseménynek kellett elmaradnia, a nézők sem élvezhették a labdarúgó bajnokságok mérkőzéseit. A teljes tavaszi bajnokság elmaradt.

Most pedig lássuk mi történt még a tavalyi évben:

- szociális tűzifát, karácsonyi csomagokat osztottunk a rászorulóknak, mikulás csomagot a gyerekeknek
- a 2020-ban született 18 gyermek szülei ismét emlékfát kaptak ajándékba, amit a saját kertjükbe ültethettek
- tavaly is 8 tanulót támogattunk a Bursa Hungarica pályázaton, felsőfokú tanulmányaikban
- megtisztítottuk Sajnovics János szobrát és új környezetet alakítottunk ki világítással, paddal és virágokkal
- új üveghulladékátrolót építettünk az önkormányzattal szemben, ahonnan 2021-ben a képviselők egy részének döntése miatt más helyre helyeztük a konténereket
- pótoltuk a homokot a röplabda pályába és kicseréltük a mellette lévő pihenő tetejét
- az Emberei Erőforrás Támogatáskezelő Nemzeti Kulturális Alap pályázatán 2,6 millió Ft támogatást nyertünk, amiből teljesen újrabútoroztuk a könyvtárunkat
- a korábbi évek hagyományát folytatva a meglévőkhöz kívül újabb helyekre ültettünk egynyári virágokat
- kiszélesítettük az Egészség ház udvar bejáratját és a településen lévőkhöz hasonlókra cseréltük a padokat a tornaterem előtt
- mivel nem feleltek meg a szabványoknak, elbontottuk a Jókai utcai játszószerkezeteket és pályázatot adtunk be új játszótér építésére
- a Kölcsey utca mögött, a Köztársaság utca folytatásában, a Petőfi u. végénél és a Gesztenyés úton kiszélesítettük, mélyítettük a csapadékvíz elvezető árkokat
- emlékparkot alakítottunk ki a temetőben
- nyáron 7 tanuló dolgozott az önkormányzatunknál,

diákmunka keretében lefestették a faluban az összes korábbi padot, a kandelábereket és a Sajnovics parkban a pergolákat

- 3 új táblát készítettünk az Öreghegyre, melyeken a területre vonatkozó előírásokat is megjelenítettük
- a Magyar Falu Program keretében megújult a Köztársaság utca páratlan oldalán és a Szabadság utcai nagy kanyarban a járda
- Megépítettük a Kölcsey és a Köztársaság utcát összekötő utat
- kiszélesítettük a Köztársaság utcát a Csillagfürt lakópark és a Rákóczi utca között, valamint járdát is építettünk e mellé
- a Sportegyesület beruházásában elkezdődött a sporttöltő bővítésének építése

Továbbra is várjuk a beadott pályázataink eredményeit, és készítjük a következőket is. Az idei 2021-es évben is sok minden történt, de erről néhány hónap múlva fogunk beszámolni.

Beszámolóm végén köszönöm képviselőtársaimnak, a bizottságok tagjainak, az intézményeink vezetőinek,

dolgozóinak, a szülői munkaközösségek tagjainak, az önkéntes munkát vállalóknak és mindazok munkáját és segítségét, akik a tavalyi évben is hozzájárultak Tordas működéséhez, fejlődéséhez.

Köszönöm a civil szervezetekben és közösségekben, a Polgárőrségben, a Sportegyesületben, az egyházi közösségekben tevékenykedőknek, valamint a névtelen, háttérben dolgozó sok sok segítőnek, hogy munkájukkal növelték településünk értékeit és öregbítették hírnevét.

Köszönöm azok munkáját is, akik szerkesztik a település, az intézményeink, és a civil közösségeink honlapjait, akik hónapról hónapra írják, szerkesztik és terjesztik a településünk újságját.

Nehéz időket kellett megélnünk, de az élet, a fejlődés nem állt meg. Tavaly is igyekeztünk, hogy ne csak szavakkal, hanem valódi tettekkel valóban tegyünk is az itt élőkért. Továbbra is azon dolgozunk, hogy kihasználjuk a lehetőségeinket és Önökkel együtt tegyük jobbá és szebbé Tordast!

Köszönöm, hogy meghallgattak!

■ **Juhász Csaba polgármester**

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

XIV. ALKALOMMAL TAKARÍTOTTUK EGYÜTT A FALUT!

Köszönjük mindenkinek, aki fontosnak érezte, hogy megtisztítsuk településünket az eldobált hulladékoktól. A hivatal dolgozóinak, az iskolásoknak, a belterületi és az öreghegyi csapatnak (családoknak és felnőtteknek, akikről készült kép és akikről nem) és akik egyébként is tisztítják maguk és mások előtt a közterületeinket.

Köszönjük azoknak is, akik nem szemetelnek!

Reméljük, hogy jövőre még többen leszünk, akik így is teszünk településünk környezetvédelméért!

■ **Juhász Csaba polgármester**

ELKEZDŐDÖTT A SZÉCHENYI UTCA ÉPÍTÉSE

A Magyar Falu Program, „Út, híd, kerékpárforgalmi létesítmény építése/felújítása” felhívású pályázaton nyert közel 20 millió forintból elkezdődött a meglévő köves út összekötése a Gárdonyi utcával.

Először az útalap kiszedése és a kőzúzalék elhelyezése, tömörítése történt. Ezt követően került sor a meglévő köves rész felületének kialakítására az aszfalt rétegek, majd a vízelvezető árok megépítésére.

Örülünk, hogy a telkek kialakításához képest ilyen gyorsan sikerült az ingatlanok megközelítését megfelelő rendezni!

■ **Juhász Csaba polgármester**

VÉGÉHEZ KÖZELEDNEK A RAVATALOZÓ KÜLSŐ MUNKÁLATAI

A szerkezet elkészülte és a falazások után beépítésre kerültek a nyílászárók. Elkészült a vakolat, melyre a színezés is rákerült. Megtörtént a vágott téglaburkolat felhelyezése. Elkészült a tető alatt és az épület körül a térkő burkolat. Folyik a mellékhelyiségek burkolása és az álmennyezetek, valamint a végleges világítás felszerelése.

■ Juhász Csaba polgármester

KORMÁNYABLAKBUSZ SZÜNETEL

Tájékoztatjuk a lakosságot, hogy a kormányablak-busz üzemeltetése a téli időszakban, 2021. december 1-től 2022. február 28-ig szünetel.

A HAGYOMÁNYOKNAK MEGFELELŐEN IDÉN IS JÖN A MIKULÁS A HANGYÁBA

A korábbi évek szokását folytatva, idén is szervez az önkormányzat egy kis ünnepséget a Művelődési Házba ahová meghívjuk a 0-3 éves gyerekeket a szüleikkel, valamint az óvodásokat és az 1-2. osztályosokat. Nekik és az iskola többi tanulójának ismét egy Mikulás csomaggal is emlékeztetessé tesszük ezt a napot.

ELKEZDÖDÖTT A JÁTSZÓTÉR ÉPÍTÉSE A CSILLAGFÜRT LAKÓPARKBAN

Már korábban megtörtént a játszóeszközök ütéscsillapító felületének a kijelölése, de a valódi munkálatok november elején kezdődtek.

Először a felületek lejtései lettek a környező terepszint-hez igazítva, kitalálva, majd kiszedésre kerültek az ágyazat helyei. Ezt követően elkészült a kőágyazat, mely tömörítésre kerül. Egy helyi vállalkozó segítségével megtörtént gumilap fogadó vasbeton aljzat zsaluzása, vasalása és betonozása, melyre november utolsó hetében a Magyar Falu Pályázaton nyert eszközök telepítése fog történni. Ezt követi a gumi-burkolat kialakítása, valamint a terep rendezése.

Reméljük az időjárás a segítségünkre lesz, hogy ezek minél hamarabb megvalósuljanak.

■ Juhász Csaba polgármester

NYERTÜNK A CSAPADÉKVÍZ RENDEZÉSI PÁLYÁZATON

100 millió Ft támogatást nyertünk a Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések TOP-2.1.3-16 pályázati kiíráson. E pályázati forrásból valósulhat meg a településen átvezető út és néhány utca csapadékvíz-elvezetésének a rendszere.

Köszönjük ebben is Tessely Zoltán képviselő úr segítségét!

FOLYIK A JÁRDAÉPÍTÉS A SOMOGYI UTCÁBAN

Kisebb zökkenőkkel és némi elégedetlenséggel épül a járda a Somogyi utca egyik oldalán. Nem könnyű a nyomvonal vezetése, hiszen nem elég, hogy a kerítések nincsenek egy vonalban, néhol a kapuk sincsenek a saját kerítéssel. Ezen felül az egész környezet a telkek felé lejt, ami a korábbi hepe-hupás járdalapok esetén nem volt annyira szembevető. Az új járda magassági szintjét a kerítéseknek a régi járda szintje adta, ehhez képest kellett kifelé lejtetni a megfelelő vízelvezetés miatt. A külső vonalat tartva idomult hozzá az új járda a kapuk meglévő alsó szintjéhez, hogy a közlekedés zavartalan legyen. A külső szint további csökkentésének és hullámoztatásának nem volt értelme, a környező terepszint adottságai miatt. A járda külső vonalát egyenes szakaszokban határoztuk meg úgy, hogy a legszűkebb helyeken is meglegyen az 1 m szélesség. Innentől befelé, a kerítések vonaláig épül ki az új burkolat. A cifra pince felett és mellette megpróbáljuk a lejtést csökkenteni, hogy a téli időszakban is megfelelően használható legyen ez a szakasz. A járda Hangya sori végénél megteremtjük a rávezetést a Hangya sor emelkedő járdájához.

Reméljük, hogy mindezek elkészülte után, ebben az utcában is ketté tud válni a gyalogos és autós forgalom, így biztonságosabb lesz a közlekedés.

■ **Juhász Csaba polgármester**

KÉPVISELŐI BEJÁRÁS

November 18-án Tessely Zoltán országgyűlési képviselőnkkel és Farkas Zsolt képviselőtársammal megtekintettük a támogatásokból megvalósuló beruházásainkat:

- ravatalozó (Magyar Falu Program)
- Somogyi utcai járda (BM pályázat)
- Széchenyi utca (Magyar Falu Program)
- Csillagfürt játszótér (Magyar Falu Program)

Képviselő úr örömmel nyugtázta, hogy jó helyre került a több mint 45 millió Ft állami támogatás, melyet az önkormányzat további 13 millió Ft-al egészített ki. Mindezek még szebbé teszik környezetünket és hasznosak is az itt élők számára. Köszönjük, hogy Képviselő úr segítségével megvalósíthattuk ezeket a terveinket is mindannyiunk javára!

■ **Juhász Csaba polgármester**

SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTŐ EDÉNYEK ÁTVÉTELE

A tavalyi év végén Tordason is bevezetésre kerültek a szelektív hulladékgyűjtő edények, azonban több ingatlan tulajdonos nem vette még át a gyűjtőedényt. Számukra most újra lehetőség nyílik ezek átvételére.

Átvétel helye:

2463 Tordas, Szabadság u. 87. Községháza

Átvétel ideje:

Ügyfélfogadási időben, december 20-ig.

Az átvételhez előzetes időpontegyeztetés szükséges, az alábbi elérhetőségek egyikén:

Áldottné Szalai Krisztina

Tel.: +3622467502/ 4-es mellék

Mobil: +36307548044

E-mail: penztar@tordas.hu

Az átvételi jogosultságot személyi igazolvánnyal, lakcímkártyával, szolgáltatói szerződéssel, vagy szolgáltatói számlával (nem személyes átvétel esetén meghatalmazással) igazolni szükséges.

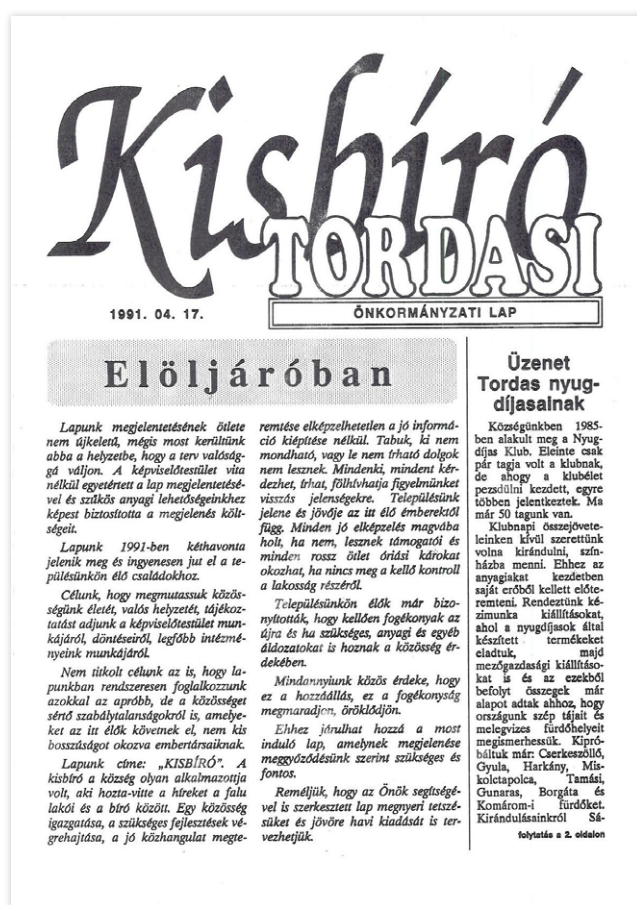
30 ÉVES A TORDASI KISBÍRÓ

Idén tavasszal volt az évfordulója annak, hogy Tordas önkormányzati lapja, a Tordasi Kisbíró először megjelent. A havilapnak az 1991. áprilisi száma volt a legelső kiadása. A címlapon olvasható beszámoló szerint a kitűzött cél az volt: „*hogy megmutassuk a közösségünk életét, valós helyzetét, tájékoztatást adjunk a képviselőtestület munkájáról, döntéseiről, legfőbb intézményeink munkájáról. Nem titkolt célunk az is, hogy lapunkban rendszeresen foglalkozzunk (...) az apróbb, de a közösséget sértő szabálytalanságokról is...*” Így a névválasztás sem véletlen: a kisbíró volt egykoron a község azon alkalmazottja, aki a híreket közvetítette a falu lakói és a bíró között. A lap ezt követően kéthavonta jelent meg, állandó rovatai voltak a képviselő testületi beszámoló; az iskolai- és más intézményi hírek; a helyieket érintő információk, programok; „Tudja Ön?” címmel az önkormányzati rendeletek sarkalatos pontjai; a szabálytalanságokkal foglalkozó „Csipkelődő”; az egykori tordasi katolikus plébános, Csopor Zoltán Mihály írásai a falu múltjáról; majd egyházi programok és beszámolók; sport hírek; polgárőrhírek; valamint hirdetések is. Majd nem sokkal később bővült az újság receptekkel; csoportok, szervezetek, a művelődési ház beszámolóival; vagy például a „Gyerekszám” nevű rovattal, mely apró óvodai történeteket elevenített meg; illetve akadtak egyedi, saját tapasztalatokat, eseményeket megosztó írások is, melyekre nem egyszer érkezett válasz is, más helyi lakosoktól.

Az egykori Kisbírókat olvasgatva megtudhatunk sok mindent a falu akkori jelenéről. Többek, között, hogy hogyan működött akkor a szemétszállítás, mennyibe került az eboltás, hogy mikor nyitottak a faluban egyes üzletek, amelyek ma már nem üzemelnek („Bucsi bolt”, Györgyi ABC, Gazdabolt), milyen állandó és alkalmi programokkal működött a művelődési ház, milyen események zajlottak az iskolában és milyen versenyeken vettek részt a diákok. Érdekes lehet azt olvasni, hogy 30 évvel ezelőtt, a munkanapokon csak tizenötször indult busz Martonvásárra, szemben a mai 24-gyel, valamint 8 és 11 óra között sokáig nem közlekedett busz.

További érdekességek az újságból:

- 1995. február 20-án tartották az egyik első baráti találkót a művelődési házunkban, melyen a vendég Grosics Gyula, az Aranycsapat kapusa volt
- 1996. január elsején Tordas lakossága 1452 fő volt, 2010. szeptember 30-án: 1984 fő, idén január elején pedig 2172 fő
- 1996. augusztus 20-án átadták az Öreghegyen az Orbán szobrot, a faluban pedig az emlékparkot (Sajnovics park)
- barátsági szerződés kötött 1999. augusztus 20-án Puconcival, majd 2000. júliusában Bánkkal

- 2000. március 15-én átadásra került az új posta-gyógy-szertár épület; ekkor történt a régi óvoda felújítása, konyhakialakítás is (ma Egészségház), valamint a háború után beolvasztott Almási Balogh Elemér szobor újjraavatása; 2000. november 15-én pedig az új (jelenlegi) 200 férőhelyes szociális otthon átadása is
- 2001. augusztus 19-én a Millenniumi szobor és a Cifra híd avatása
- 2001. végén elkezdődött a katolikus templom felújítása
- 2003. május 1-jén elindult Tordas első honlapja, melyet azóta (mostanival együtt) 3 új változat követett

Az érdekességeken és a beszámolókon túl a Kisbíróban több olyan írást olvashattak a helyiek, melyek lapszámról lapszámról jelentek meg. Elsőként említeném Csopor Zoltán egykori plébános rovatát, mely „Beszélgetések falunkról” majd „Múltunk” címmel számolt be Tordas történelméről, a Sajnovicsokról és más történelmi érdekességekről. Mindezeknek 1995-ben bekövetkezett halála vetett véget. 1994 júniusától egészen 2003. augusztusig, vagyis csaknem 10 évig tartott Szucsák Elemér „Háborús napló” sorozata, mely 55 részen keresztül mutatta be a háborús tapasztalatokat, történeteket. Később ugyancsak ő közölt folytatásban tanítói visszaemlékezéseket: „Pályám emlékezete”. Az 1996. júniusi számban szerepelt elsőként az „Érdekességek – Emlékek Tordas múltjából” című rovat, Dr. Varga Emil írásában, mely az 1999. augusztusi számig mesélt Tordasról. Szintén több Kisbíróban megjelent írás volt a „Történetek, emlékek településünkéről”, mely cím alatt több írása született Varga Károlyné, egykori iskola

igazgatóasszonynak, Márki Ferencnek és másoknak is.

2000 áprilisában megjelent a millenniumi különszám, mely bemutatta az akkori önkormányzatot, a helyi köz-művelődést, az iskolát, az asszonykórust, az egyházakat, a helyi klubokat (nyugdíjas- és ifjúsági klub), a sportegyesületet és Tordas történelmét is. Ha már különszám... 2006-ban karácsonyi különkiadás is készült, benne a karácsonyfa hagyománya, hogy mit ünnepünk karácsonykor, karácsony a nagyvilágban, és persze mese, versek, receptek az ünnephez kapcsolódóan. A 2007-es karácsonyi szám bővült azzal a (mára) hagyománnyal, hogy az előző évben született tordasi babák fényképei bekerültek.

Folytatás a következő számban.

■ **Válogatta: Milichovszky Emőke**

*A jubileum kapcsán észleltük, hogy a lapok elején megjelenített évfolyamszám nem valós. Megkeresve a hiba okát, kiderült, hogy a IX. évfolyam elején (1999.), az újságokra XI. került. Így minden további számozás a valóssal ellentétben kettővel eltolódott. A következő lapszámok korrigált évfolyamszámmal fognak szerepelni.

KÉPVISELŐ-TESTÜLETI DÖNTÉSEK

2021. október

Tordas Község képviselő-testülete a **2021. október 26-án** tartott rendes nyílt ülésén

- elfogadta a Tordas település 2020. évi bűnügyi-közbiztonsági helyzetéről szóló beszámolót;
- egyetértett azzal, hogy Tordas településen a kötelező felvételt biztosító iskola továbbra is a Sajnovics János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola marad, valamint a Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat feladatait a 2022/2023-as tanévben is az FMPSZ martonvásári tagintézménye látja el;
- egyetértett Martonvásár Város Önkormányzata Képviselő-testületének „Martonvásár város egészségügyi alapellátási körzeteiről” szóló 4/2015. (IV. 1.) rendelete módosításával;
- egy évvel meghosszabbította a Toman Jánossal és Dr. Hankovszky Bélával kötött lakásbérleti szerződéseket;
- úgy döntött, hogy a Tordas 117 hrsz.-ú kivett országos közút (Petőfi út) megnevezésű ingatlan járda részét jelképes összegért meg kívánja vásárolni. Felkérte a polgármestert, hogy a vásárlás érdekében vegye fel a kapcsolatot a Magyar Közút Fejér Megyei Igazgatóság vezetőjével, valamint a változási rajz elkészítéséhez szükséges földmérési tevékenységet végeztesse el.
- úgy döntött, hogy a Tordas Öreghegyen az Önkormányzat tulajdonában lévő 1427 hrsz.-ú, 1177 m² - es és a 1428 hrsz.-ú 1193 m² nagyságú telkek értékesítésével kapcsolatos döntését elhalasztja;
- hozzájárult ahhoz, hogy a Napudvar Összművészeti Kulturális Egyesület a 2463 Tordas, Petőfi u. 6. szám alatti ingatlant az egyesülettel megkötendő megállapodás fennállásáig telephelyként használhassa és bejegyeztesse.
- úgy döntött, hogy a 2021. évi költségvetésében a tartalékok terhére átcsoportosít az alábbi rovat növelésére:
- Utak, hidak 045160 | Ingatlanok felújítása | K62 | Gyúrói úti járda építés | 1 300 000 Ft
- a Budapest Balaton kerékpárút tordasi szakaszával kapcsolatban úgy döntött, hogy
  - ♦ a Csillagfürt lakópark mellett és az út hosszabbításában a 0 + 465 keresztszelvényénél lévő bejáróig, az út két oldalán a tervezett ároktól 1 m-re kerüljön sor a növényzet irtására, valamint a sárgával jelölt fák kerüljenek kivágásra;
  - ♦ A Kölcsey u. 42. sz. alatti faház Köztársaság utcai oldalán az 50 cm áteresz legyen 10 m-rel meghosszabbítva, az átereszeket az ingatlan tulajdonosa biztosítja;
  - ♦ a kivágott fák pótlása 2-3 éves puszta szilfákkal történjen, melyet a kivitelező a kivágott fák helyett a 0 + 0194 – 0 + 790 keresztszelvények közé telepít egyeztetés alapján;
  - ♦ a Csillagfürt lakópark végéig a köztisztaságról és környezetvédelemről szóló 5/2004. (IV. 21.) önkormányzati rendelet szerint az ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni – többek között – az úttest fölé nyúló ágak megfelelő nyeséséről, a további helyeken az önkormányzat fog gondoskodni a növényzet karbantartásáról;
  - ♦ az önkormányzat kéréséből fakadó garanciális problémákért az önkormányzat vállalja a felelősséget.

A testületi ülésekről szóló jegyzőkönyvek és a veszélyhelyzet idején hozott polgármesteri döntések megtalálhatók: <https://tordas.hu/testuleti-ulesek/>

ÜGYES-BAJOS DOLGAINK

Nem csak látni, hanem látszani is fontos a közlekedésben résztvevőknek!

Itt az ősz, a borongós, szürke napok világa. A változó időjárási körülmények a szokásosnál is nagyobb figyelmet kívánnak meg a közlekedőktől. A látótávolság lecsökken, a látási viszonyok korlátozottá válnak.

A ködös, borús, esős idő miatt a látni és látszani elv még hangsúlyosabb szerepet kap.

A biztonságos közúti közlekedés egyik alapfeltétele a jó látás. Érdemes ellenőrizni a gépkocsi ablaktörlőjét, fontos a reggeli indulás előtt pár percet szánni a szélvédők páratlanítására. A megfelelő látás és láthatóság érdekében ellenőrizték, hogy a fényszórók, a helyzet- és irányjelzők megfelelően működnek, illetve világítanak-e.

A látni és látszani elv a közlekedés valamennyi szereplőjére vonatkozik, hiszen közlekedni nemcsak autóval szoktunk. A **kerékpárosoknak** gondoskodniuk kell a kerékpár **jól látást és láthatóságot biztosító kötelező tartozékairól:**

- **fehér, vagy kadmiumsárga fényű első lámpa**, mely tiszta időben 150 méterről is jól látható;
- **piros fényű hátsó, helyzetjelző lámpa**, mely tiszta időben 150 méterről is jól látható;
- egy darab **fehér színű első fényvisszaverő**;
- minimum **egy darab piros színű hátsó fényvisszaverő**;

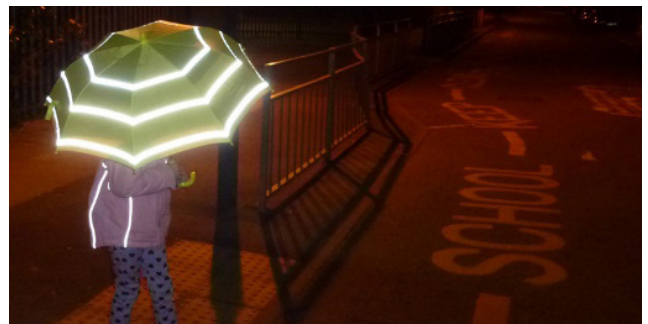
- **borostyánsárga színű küllőprizma** **legalább az első keréken** minimum 2 darab.
- lakott területen kívül éjszaka, vagy rossz látási viszonyok között **fényvisszaverő ruházat**.

A **gyalogosoknak** is kötelező a **láthatósági mellény** használata sötétedés után vagy rossz látási viszonyok közt **lakott területen kívül**. Az őszi-téli borongós időben napközben sem mindig vagyunk jól észrevehetőek a gépjármű vezetők számára. A **sötét ruházat észrevehetetlenné tehet bennünket, ezért viseljünk világos színű kabátot, vagy a sötét ruházatra tegyünk láthatósági csíkot lakott területen belül**.

A 2. képen is ott áll az átkelni szándékozó járókelő, azonban a sötét ruházatban nem lehet észrevenni.

Lakott területeken a **gyermek**ek sokszor sötétben mennek iskolába, vagy éppen az esti szürkületben haza. **Fontos, hogy a közlekedés többi résztvevője számára láthatóvá váljanak**. A szülők hívják fel a figyelmüket, mielőtt az úttestre lépnek győződjenek meg annak

veszélytelenségéről, figyeljék a közeledő jármű sebességét, mérjék fel a távolságokat, a **ruháikon, táskáikon pedig viseljenek fényvisszaverő eszközöket**.

Vigyázzuk egymásra!

- **dr. Zay Andrea, jegyző**
Képek forrása: internet

A PSZICHOLÓGUS VÁLASZOL

A „pszichológus válaszol” előadás-sorozatunk debütáló eseményeként október 27-én Nagy Gitta pszichológus interaktív, tanulságos előadását kísérhettük figyelemmel, sokakat érintő, gyermekkori szorongás, teljesítményszorongás témában. Köszönjük az érdeklődőknek a részvételt, aktív közreműködést! Várjuk a további téma felvetéseket, javaslatokat az ismert elérhetőségeken: muvhaz@tordas.hu, +36 20 431 8624 vagy a Hangya facebook oldalán, illetve messengeren.

Folytatjuk, a tervek szerint negyedéves turnusokban.

Fotók: HMH

II. LUDAS TORDAS

November 14-én, második alkalommal került megrendezésre a járványhelyzet miatt limitált nézőszámú, regisztrációhoz és oltási igazolványhoz kötött eseményünk a Ludas Tordas.

A Magyar Televízióban bemutatott Égbőlpottyant mesék sorozat szereplője, a Prima Primissima díjas Kaláka együttes alapítója, a Kossuth-díjas énekes-zeneszerző, kicsik és nagyok kedvence, Gryllus Vilmos kezdte interaktív „Ősz szele zümmög” című műsorával a programot. A nagy sikerű fellépés után dedikálásra is sor került. Ezt követően közös énekléssel, lámpás felvonulással folytatódott a rendezvény, a Sajnovics parkból visszatérő családokat meg is vendégeltük. A hagyományteremtő szándékkal indított Bormustra következett, ahogy a korábbiakban meghirdetett borverseny győzteseit is kihirdettük különböző kategóriákban – az eredményeket szakmai zsűrizés előzte meg. „Tordas Bora” vándordíjat is átadott Juhász Csaba polgármester úr, amelyet első alkalommal Derecskei János vehetett át.

A II. Ludas Tordast eredeti felállásban az idén 20 éves „Úzött vad” c. albummegjelenését ünneplő Razzia zenekar zárta.

Köszönjük az Önkormányzat, illetve az EMMI támogatását, valamennyi közreműködőnek, borásznak, zsűritagnak és a kedves közönségnek a részvételt!

Fotók: Milichovszky Emőke

2. Tordasi ADVENTI VÁSÁR

HELYI KÉZMŰVESEKKEL, TERMELŐKKEL,
AZ ISKOLA ÉS ÓVODA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ PORTÉKÁIVAL

2021.

• DECEMBER 4. | 14:00-18:00 •

Tordas - Sajnovics park

2463 Tordas, Sajnovics tér 1.

SZÍNPADI PROGRAMOK

- 14.00 Tordasi Katolikus Kórus
- 14.15 Dance NRG Tánciskola showtánc bemutató
- 14.45 Napudvar Együttes
- 15.00 Tordasi Művészeti Iskola növendékei
- 15.40 Tordasi Mesevár Óvoda Katica csoportja -
Itt van a szép Karácsony

SZTÁRVENDÉGEK

- 16.00 Szekeres Adrien - Karácsonyra hangolva
- 17.00 Varga Feri & Balássy Betty - Ünnepek

Szekeres Adrien

Varga Feri & Balássy Betty

Idén a teát és forralt bort a Tordasi Polgárőrség tagjai kínálják ingyenesen az érdeklődőknek.
Meghitt hangulattal, szeretettel hívunk és várunk Mindenkit!

ELŐTTÜNK A JÖVŐ

Hálásak vagyunk a jó Istennek, hogy iskolánk szükségessé vált felújító munkálatai a 2020/2021-es évben szép számmal megvalósulhattak. Ezek nagyon nagy dolgok mindannyiunk számára, hisz sok áldozat, fáradtság, munka és nem utolsósorban, de rendkívüli anyagi ráfordítás van mögöttük.

Köszönjük a tantestület, Igazgató úr lelkesítő támogatását a végeláthatatlan munkálatok közepette is, és mindenki türelmét a folyamat kellemetlenségeiben, majd pedig a tiszta örömet, mikor valami birtokba vehetővé vált. Köszönjük az Önkormányzat támogató engedélyét, nyitottságát is ezen munkálatokhoz.

Sokan talán az állványok és buckák, gépek és vezetékek sokasága között kíváncsian álltak, vajon mi is történhet pontosan. Szeretnénk most összefoglalni, hiszen ez mindannyiunk öröme, nagy kincse. Iskolánk minden felújító munkálata közös forrása a mi megújulásunknak is – szakmai, lelki – és gyermekeink jövőjének is meghatározó lépése!

A nagyobb feladatok elvégzését – a Don Bosco Nővérekkel évtizedek óta dolgozó, kiváló szakembereket alkalmazó – Creo Team Kft. bonyolította le.

2020-ban az oldalsó kert rendezésével halaszthatatlanná vált az épülettől leváló **lépcső és járda javítása, illetve az iskola régen fennálló belső vizesedésének kezelése.**

9 242 171 forint értékben ekkor megvalósulhatott:

Az elburjánzott bokros-cserjés terület teljes kitisztítása cserjék, kisebb fák kivágása után

- külső lépcső-járda bontása-építése,
- udvari íves külső lépcső bitumenes tömítése,
- kukatárolók telepítése és járulékos munkái,
- belső tér előtétfal építési munkái.

2021. tavaszán megkezdhattuk az iskola utcafrontjának **kertészeti munkálatait** is, mely az épület stílusához illő virág- és növényágyások kialakításával esztétikailag megújulva fejeződött be, összköltségeiben 1 000 000 forint értékben.

A 2021. nyár még örömtelibb volt, hiszen elkészült a vágyva vágyott **tornatermi burkolat javítási** munkálata. **2 819 400** forint értékben az iskola tornatermét is megújítottuk, új padlózatot kapott az Echo Sport Kft. munkája által. Az új csillogó, ragyogó padlózatú tornatermet a szaktanárok örömeire boldogan vehették már birtokba szeptemberben a tanulónk.

Ez idő alatt a szakemberekkel egyeztetve mindannyiunk számára világossá vált, hogy ha a vizesedés okát nem szüntetjük meg rövid időn belül, úgy az elvégzett munkák kárba vesznek. Hosszas vizsgálódás vette kezdetét, mérlegelések, szakvélemények tanulmányozása. A szakemberek az iskola épületének tervezőjével, Polgármester úrral, illetve velünk a fenntartóval való egyeztetések során keresték a kivitelezhető megoldást a további vize-

sedés megakadályozására, az épület jelenlegi állagmegóvására. A megoldást **függőereszcsatorna kiépítése és a csapadékvíz elvezetése** jelentette. Hála Istennek a szakemberek rendkívül gyorsan és jól végezték a munkát, és bár a tanév már megkezdődött gyorsan átvészeltük a munkából adódó kellemetlenségeket:

Így tehát **25 720 648** forint értékben

■ Épületgépészeti esővíz elvezetési tervezés után függőereszcsatornát építettünk ki az épületre a teljes csapadékvíz elvezetésére, majd egy részét földárokba csatornáztattuk, hogy nyílt árokba kössük.

■ A csapadékvíz másik részét pedig a belső udvaron 10 m³-es, minőségi Grünwald **tartályrendszer telepítésével (esővízgyűjtő)** oldottuk meg, amely a kiegészítő felszerelésekkel alkalmas kerti locsolásra.

Az ereszcsatorna kiépítése végett felállványozták az egész iskola épületét, mely egy igen költséges részét képezte a munkálatoknak. Mérlegelve, hogy már kiépült az állvány, praktikus döntés nyomán, sor kerülhetett az alábbi **4 715 000** forint értékű munkálatok elvégzésére is.

■ A kétszintes homlokzati oldalakon faszerkezetű ereszaljak, szarufák, illetve a tetősíkban álló nyílászáróknál az íves faszerkezetű lambéria **faburkolatok teljes technológiájú felújító festésére.**

Szeretnénk kiemelni, hogy a tornaterem, illetve az ereszcsatorna kiépítéséhez Magyarország Kormánya bruttó **15 000 000** forinttal járult hozzá az EGYH-EOR-21-P-0034 azonosító számú támogatás keretében, melyet ezúton is köszönünk!

A 2020-as évben – szintén fenntartói pályázat keretében – **250 000** forint értékben bővítettük az iskola fejlesztőeszköz tárárt, a Hangszercsere program keretében pedig a hangszerkészlet bővítésére **623 200** forintot nyertünk. Fontosnak tartjuk kiemelni az iskola hozzájárulásait is, hiszen **3 500 000** forint értékben az ő finanszírozásából valósult meg a tanári szoba felújítása, a kb. **500 000** forint értékben kiépített biztonsági kamerák és a kb. **100 000** forint automatikus elektromos csengő kiépítése.

Ez idő alatt több család is jelezte segítő szándékát a különböző korszerűsítésekkel, javításokkal kapcsolatban, melyekért rendkívül hálásak vagyunk, jó megtapasztalni a közös felelősségvállalás és összefogás erejét. Minden segítséget, adományt, amit csak a gyerekek javára fordíthatunk kiemelt megbecsüléssel és szívvel jövő hálával fogadunk, annál is inkább, mert a jövő tartogat még sürgetővé vált javításokat, beszerzéseket.

Bízunk benne, hogy a fenti felújítások sok örömet szereznek a gyerekeknek, az itt dolgozóknak, a tordasi családoknak, a közösség erő és a megújulás vágyát merítheti belőlük. Szeretnénk a gyerekeknek és az őket körülvevő nevelői közösségnek méltó környezetet biztosítani, melyet közösen óvunk, védünk a jövő generációi számára is.

■ **Egyházy Katalin FMA, Don Bosco Nővérek**

4.A ÉS 4.B OSZTÁLY KIRÁNDULÁSA EPLÉNYBEN

2021. szeptember 23-án, csütörtökön a 4.a és 4.b osztály Eplényben kirándult.

Reggel az eplényi Sáréna Audi bejáratánál lévő parkolóban volt a találkozó, ahova a 4.a és 4.b osztály egy közösen bérelt busszal érkezett. A parkolóban találkoztunk a számunkra kijelölt túravezetővel, aki a teljes programon végigkísért minket. Ezúton is köszönjük neki a kedvességét, segítségét és türelmét! A parkolóba való megérkezés után felültünk a libegőre, és együtt a túravezetővel, kísérőkkel, szülőkkel egy izgalmas libegőzésen vehettünk részt.

A hegy tetején található Cafe 506 kávézóban egy meleg tea elfogyasztása és a libegőn a szervező által készített lesifotók megmosolygása után kezdetét vette az erdei túra. A mezítlábas ösvényen keresztül, amit az időjárás miatt cipőben tettünk meg, a csoportok újabb izgalmas állomáshoz érkeztek, az eplényi Ámos-hegyi kilátóhoz. Meseszép látványban volt részünk. Egészen a Balatonig ellátunk a gyerekek legnagyobb öröme. A kilátó megmászását követően a tanösvényen folytatódott a séta. Útközben izgalmas rejtvényeket kellett megfejtenünk, amit a gyerekek nagyon ügyesen teljesítettek. Az őszi erdő látványa mindenkit elvarázsolt. A túra végállomásként a völgyben lévő tavakhoz érkeztünk, ahol a csoport a kijelölt tűzrakóhelynél közös szalonna- és pillecukor sütéssel zárta a kellemesen fárasztó napot.

A kirándulások közösségépítő szerepe nagyon fontos a gyermekek számára, ezért is örülünk a Sport 43 által szervezett programoknak. A Sport43 egy országos non-profit program magyarországi általános- és középiskolás osztályok számára, amely keretében a gyerekek különböző kirándulásokon vehetnek részt ingyenesen.

Köszönjük szépen a szülők támogatását! Akik elkísértek minket és a segítségünkre voltak: Tóth-Borostyán Brigitta, Varga Andrea, Dragonya Nikolett, Balogh Rita, Áldott Krisztina, Kurilla Ferenc.

■ **Horváth Györgyi a 4.a osztályfőnöke és Boleradszki Edina a 4.b osztályfőnöke**

JUBILEUM

Szívből gratulálunk az iskola közössége nevében **Fersch Andrea** tanárnőnek, aki immáron harminc esztendeje, töretlen lelkesedéssel végzi munkáját a pedagógus pályán. Jubileumi kitüntetésre lett ezáltal jogosult, melyet a Nővérek adtak át kis ünnepség keretében. A Tanárnőnek további jó egészséget és sikerekben gazdag éveket kívánunk!

MEZEI FUTÓ DIÁKOLIMPIA

Október 19-én került sor Székesfehérváron, a Mezei Futó Diákolimpia megyei döntőjére. A Tordasi SE ifjú atlétái a nagyon erős és népes mezőnyben szépen helytálltak. Frey Diána III. korcsoportban 17. és Tóth Hunor II. korcsoportban elért 11. helyezése kifejezetten bravúrosnak mondható.

HOSSZÚTÁVÚSZÓ BAJNOKSÁG

Október 22-24. között rendezték meg a szegedi Tiszavirág Sportuszodában a 2021-es hosszútávúszó medencés országos bajnokságot 350versenyző részvételével. Iskolánk tanulója, Tóth Hunor 1500 méteren állt rajthoz. A 2010-2011-es korosztályban 17. helyen végzett, ezzel az eredménnyel a 10 évesek között 1500 m gyorsan az országos ranglista 7. helyén áll. A verseny különlegessége volt, hogy több olimpiai és világbajnok úszónk is részt vett rajta, így Milák Kristóf is, aki szívesen állt meg egy közös fotóra az ifjúsággal.

„TE SZEDD”

a tiszta iskoláért hulladékgyűjtő akció
Októberben – az önkormányzat felkérésére és a hagyományokat folytatva – iskolánk is részt vett az országosan meghirdetett „TE SZEDD” - Önkéntesen a tiszta Magyarorszáért! hulladékgyűjtő programon. „Önkéntesen a tiszta iskoláért” jeligével lelkesen tisztítottuk az iskola környékét. A Föld 24. órájában oktatási-nevelési folyamataink kiemelkedő célja a jövő generációjában elvetni, és felszínre hozni az ökotudatos, környezetvédő magatartást, életformát. Csodálattal, örömmel tapasztaltuk a gyermekek aktivitását!

■ Mihovics Márta, pedagógus

MESEVÁR HÍREK

Ősszel hívogat az erdő:

„Gyere, sétálj, kis tekerő!”

Madárfütty szól, lomb susog,
bámulnak a mókások.

Sétálok a fák alatt,
erős vagyok, mint a makk!

(Csukás István)

Sok-sok élménnyel teli hónapot tudhatunk magunk mögött. Az őszi időszakban hagyományosan egészség-
hetünkön mindig a témával kapcsolatosan igyekszünk szakértő segítséget hívni. Dr. Rákosi Anikó volt a vendégünk ezen alkalommal, aki a szájaápolás fontosságáról, a helyes fogmosás technikájáról beszélt a gyermekeknek. A Katica csoportosok répatortát, a Süni csoportosok padlizsán krémet készítettek és sütőtököt sütöttek. A csibe csoportosok az egészségük megővésének támogatásában szerepet játszó gyümölcsökkel és zöldségekkel ismerkedtek. A Nyuszi csoportosok gyümölcsalátát készítettek. A friss levegőn mindig jó, ezért az egész-

ségünk védelmében is sok időt töltünk a szabadban.

Az 1956-os forradalomra emlékezvén a Nyuszi csoportosok ünnepi műsorukkal ajándékozták meg közösségünket. A gyerekek gyönyörű nemzeti lobogókat festettek, nemzeti színű virágokat készítettek, méceszt gyűjtöttek. A zöldségek, tökök faragása is egy nagyon mókás időtöltés ilyenkor. Igazán tetszetős alkotások születtek.

„Novemberben, Márton napján,
liba gágog, ég a kályhán.
Aki libát nem eszik,
egész évben éheznek.”

így szól a népköltés!

Azon voltunk, hogy az éhínség messzire elkerülje az óvodánkat. eleget tettünk a népköltésnek. Lilahagymás libaszíros kenyérral vendégeltük meg egymást. Szébb-nél-szebb lámpásokat készítettek a gyerekek, és az alkalomhoz illően a Katica csoportosok gyönyörű énekükkel kísérve, lámpás felvonulással örvendeztették meg az óvoda apraját és nagyját. Nagy izgalommal várjuk a decemberi hónapot, hiszen akkor látogat el hozzánk a kedves Mikulás bácsi.

VELED TELJESEBB

A 2021-es október 21-től 23-ig tartó animátortalálkozó vezérgondolata volt a címben szereplő mondat. A Szalézi Ifjúsági Mozgalom által szervezett találkozón a tordasi animátorok kis csoportja is részt vett. A program legnagyobb részének a kazincbarcikai Szalézi Szent Ferenc Gimnázium adott otthont.

Nagyon jó érzés volt belecsöppenni a fiatal animátorok rengetegébe. Megismertük az animátorok óriási, jókedvű közösségét, aminek így a tagjaivá is váltunk.

A hétvége folyamán sosem unatkoztunk: szombat délelőtt misére mentünk, majd kerekasztal beszélgetést hallgattunk szalézi szerzetesekkel. Ezek után felfedeztük Kazincbarcikát egy állomásos csapatjáték keretében, ahol sok új emberrel megismerkedtünk és igazán egy csapatá kovácsolódtunk.

A délutáni műhelyeken széles skálából válogathattuk ki a nekünk leginkább tetsző két foglalkozást. A műhelyek keretben képződhettünk az önismeret, a csoportvezetés, a közösség-szervezés és a konfliktuskezelés témájában, és sok egyéb hasznos tudást szerezhettünk animátori hivatásunkhoz. Szombat este pedig „birtokba vettük” a hatal-

mas kazincbarcikai sportcsarnokot, ahol a pályát három részre osztva focizásra, röplabdázásra és táncra volt lehetőség, valamint bowling is várta a játszani vágyókat a csarnok előterében. (Itt jegyezném meg, hogy a szalézi szerzetesek fergetegesen bowlingoznak és igencsak feladták nekünk a leckét, amikor ránk került a gurítás sora.) Az egész esti játék és tánc után átvonultunk a Szent Család templomba, a hagyományos szalézi „jó éjszakát”-ra.

A vasárnapi délelőtt is eseménydúsán telt. Az animátorok szép zenei kíséretet szolgáltatottak a szentmiséhez. Ezek után még közösen beszélgettünk a találkozó témájáról és az oratóriumi tapasztalatainkról. Végül vasárnap délből útra keltünk és búcsút vettünk új barátainktól és az őszi erdővel körülvett Kazincbarcika szép városától.

Számomra nagyon sokat adott ez a hétvége, megtudtam, hogy az animátorság egy hivatás, mivel nem csak az oratóriumi gyerekekre vigyázva vagyok animátor, hanem a világban járva is. Ezen kívül találkoztam azokkal a fiatalokkal, akik szintén elkötelezték magukat a gyerekek lelkesítésére. Megbizonyosodtam arról, hogy hiába töltik sok szombatjukat a gyerekekre vigyázva, saját vágyaikat félretéve, attól még nagyon jókedvű emberek, akiknek az élete tele van izgalmakkal és nem utolsó sorban sok-sok örömmel.

KÖNYVAJÁNLÓ

Gounelle, Laurent: Az oktan filozófus

„Szerettem volna mindenkit arra sarkallni, hogy vizsgálja meg saját lelkiismeretét és merje feltenni a kérdést: valóban ezt akarjuk?” Laurent Gounelle (francia író, 1966-)

Sandro filozófus egyetemi tanár különleges bosszúja felesége Amazóniában bekövetkezett haláláért. Zsoldosokat bérel fel, akik a pénz reményében vállalják az egyszerűnek tűnő munkát. Sandronak nincs előre

emberek életét megkeserítő agyafúrt gondolat Sandro és a bérencek életére is hatással van, mindenki a saját személyisége szerint viseli és reagálja le a faluban végbemenő változásokat.

A könyv végére Sandro és mi, az olvasók is döbbenetes felismerésre jutunk.

A regény eredeti címe: A filozófus, aki nem volt bölcs

■ **Krajnyák Zsuzsa**

kigondolt terve, a bosszú kivitelezésére minden nap új ötletet agyal ki. A lényege, hogy a békében, boldogan, szeretetben élő őslakosok életét megváltoztassa, a falu lakosainak tudatába a félelem, bizonytalanság, irigység érzetét ültesse be – életük végéig boldogtalanok legyenek. A mind több és kegyetlenebb, az

Kedves Olvasóink!

A könyvtári szolgáltatás december hónapban:

december	18. szombat	– Zárva
	24. péntek	– Zárva
	31. péntek	– Zárva

A többi napokon a megszokott nyitvatartási időben várjuk a könyvtárba látogató olvasóinkat.

Meghitt, békés karácsonyt kívánunk!

■ **Zsuzsa és Dóri**

TÁJHÁZ

Egyesületi vagyon a falu közösségének szolgálatában

Tordas Értékmegőrző Kulturális Egyesület működtetésében 2021 áprilisában a tizenegyedik évadját kezdte volna meg a Tájház és az ott elhelyezett gyűjtemény bemutatása. A világjárvány Covid-19 vírus okozta országos veszélyhelyzet azonban a nyitást megakadályozta.

A járványhelyzet enyhülése miatt május 22-én nyitottunk ki.

Május 22-vel azonban, figyelemmel a vírushelyzetre és a látogatókra, rendszeresen, a nyitvatartási tervünk szerint üzemeltünk. A helytörténeti anyaggal továbbra is a tordasi életmód és a múlt életéhez tartozó eszközök bemutatására törekedtünk.

A Tájház és a kiállítása iránt évről-évre nagy érdeklődés mutatkozott. Az elmúlt évben megrendezett kamarakiállítás anyagát nem újíttuk fel, azt változatlan formában a látogatók elé tártuk.

A Tájház működtetésben, a nyitva tartásban, az „idegenvezetésben” az év során **19 fő** vett részt, akik a hétvégeken, ünnepnapokon, több esetben bejelentkezett csoportok miatt hétköznapi napokon is dolgozott, amiért díjazásban nem részesült.

a tájház „őrzői”(2021-ben nem teljes létszámban)

A nyitva tartás ideje alatt (május 22. és október 3. között), 43 nyitva tartási nappal, összesen 1216 fő látogatta meg a tájházat, ami több mint 29 fős látogatói átlagot jelent.

Önmagában az alkalmankénti egy látogató is eredmény, de bízunk abban, hogy a Tordasi Csárda és Kalandparkkal, a jól működő Western faluval való együttműködés és a jobb propaganda tovább növeli a látogatók számát, mint ahogy már az elmúlt évek is mutatták.

Elmondhatjuk, hogy a Csárda és a Vadnyugati Falu propagandája sokat segít, és mindezek mellett a különböző programok szervezése során is felhívják a résztvevők, a szervezők figyelmét a Tájházra, annak szolgálatára.

A tájház és a tárgyi örökség megőrzése együttesen szükséges és lehetséges. A tájház üzemeltetését végző egyesület mind emberi, mind anyagi oldalról támogatja a ház fenntartását. Az önkormányzat szerény anyagi támogatása (50.000,- Ft) ugyan fedezi a ház legszükségesebb kiadásait, de saját forrásból is ki kell azt még egészíteni. A Csárda és Kalandpark egyéb rezsi költségeink (villany, víz, csatorna, szemétszállítás) fedezetét biztosítja. Ezáltal a legszükségesebb költségeinket, az eszközök megóvását, felújítását célzó pénzügyi lehetőségeket az egyesületnek kell biztosítani.

Szakmai segítséget továbbra sem kapunk a megyei múzeumtól, még a Tájház megtekintésére sem volt alkalomuk és idejük. Várhatóan ebben történik változás, mert a megyei múzeumnál is történt személyi változás, amely érintheti e területet is.

Célunk nem változott: múltunk iránt érdeklődők részére olyan kulturális élményt szerezni, amelyben megtalálják korábbi életük egy szakaszát, amelyben megismerhetik elődeink mindennapi életét, és amelyben kicsit megismerhetik Tordas és környéke történelmét is.

A nyitáskor már rendelkezésre álló vendégkönyvünk sok-sok dicsőítő bejegyzést tartalmaz és nem csak magyarul, hanem a látogatók nemzeti nyelvén is. Néhány bejegyzés:

„Nagyszerű a tájház összeállítása a régmúlt tárgyaiból. Nostalgizáltunk kicsit. A vezetés szuper érdekes. Köszönjük szépen. Budapesti Arany Idősek Klubja. 2021. 09. 08.”

„Köszönjük, nagyon maradandó élmény és különleges hely. Lukács család Mezőtúr 2021. 08. 07.”

„Köszönjük, hogy elérhetővé tették, hogy a mai gyerekek is láthassák, hogy éltek őseink. Stelle 2021. 07. 25.”

„Hálás köszönet a rendkívül érdekes, tartalmas, figyelemfelkeltő tárlatvezetésért. Gyönyörű minden! Török Flóris Ált. Isk. Budapest 4.a 2021. jún. 09.”

A „Tájház őrzők” október 3-án közösen zárták az évadot, átbeszélve az elvégzett munkát.

Áldozatos munkájukért nagy-nagy köszönet illeti őket. A Tordas Értékmegőrző Kulturális Egyesület vezetése ezt a köszönetet záráskor közvetítette is felénk, de itt az újság

hasábjain is kinyilvánítjuk: Köszönjük munkájukat! Számítunk rájuk jövőre is!

■ Márki Ferenc

TESTVÉRTELEPÜLÉSEK

üdvözlő tábla falunk bejáratánál

Hogy is volt?

A rendszerváltást követő (1990.) első években, az önkormányzatok egyre több külföldi településsel kötöttek szerződést, vállalva a testvértelepülési rangot és az ezzel járó kötelezettségeket. Tordason is felvetődött, hogy a település szlovák kötődését kellene feléleszteni, keresve a „tót gyökereket”.

Tordas újjátelepítésének gyökerei Nyitra, Tóróc, Pozsony vármegyéhez vezetnek vissza, azonban az 1990-es évek sem kedveztek egy magyar és szlovák település testvérkapcsolatának kiépítéséhez. Kapcsolatfelvételünk nem sikerült, levelünkre még választ sem kaptunk.

Az általános iskolai oktatásban megerősödött idegen nyelvi oktatásra (német, angol) tekintettel próbáltunk német, vagy angolszász nyelvterületen partnereket találni. Talán mondani sem kell, de egyáltalán nem kívántak magyar testvértelepülést sem Ausztriában, sem Németországban, sem Angliában, főleg így, hogy sem német, sem angol telepések itt nem éltek.

Végül is egy hasonló helyzetben lévő országban, azonos érdeklődési körrel rendelkező települést találtunk. Ez pedig a szlovén Puonci (magyar nevén: Battyán) volt.

Időközben, hogy a „tót” gyökerek is friss tápoldatot kapjanak, Magyarországon, személyes kötődés révén (Cifka

János kapcsolataival) alakult ki kapcsolat Bánk községgel, mely köztudottan szlovák nemzetiségi település.

Az aláírás előtti és utáni együttlétek, a kapcsolatokat igazi barátsággá fejlődtek.

Az ismerkedés óta a testvértelepülési szerződéskor közreműködők ápolják igazán a kapcsolatokat. Ápolják azokon a civil rendezvényeken, amikor vendégeink megtisztelnak bennünket, és ápolják akkor, amikor szintén civil szervezatként akár Bánkon, akár Puonciban egy-egy rendezvényen megjelennek.

A Tordas község régi vezetői azóta is szoros kapcsolatot ápolnak a bánkiakkal, amely évente rendszeres baráti látogatásokban mutatkozik meg (mint tordasi Orbán nap, horgászverseny, vagy éppen a Bánki Napok rendezvény-sorozat, és a régi sportolók immár évenkénti találkozója).

Az Értékmegőrző Egyesület alapító okiratában feladatként rögzítette a testvértelepülési kapcsolatok ápolását, illetőleg annak segítségét.

A pandémia miatt a szlovén vendéglátás oda-vissza nem sikerült, de most októberben a bánki barátainkkal találkozhattunk Tordason. A vendégek nem csak Bánk község teljes képviselőtestületének képviselői, de személyes jó barátaink voltak.

Jó hangulatban eltöltött beszélgetés után azzal váltunk el, hogy hamarosan találkozunk Bánkon!

■ Márki Ferenc

POLGÁRŐR HÍREK

Pályázati siker új gépjárműre

Örömmel értesítjük a tordasi Lakosságot és Tagjainkat, hogy a "Magyar Falu Program Falusi Civil Alap keretében civil közösségi tevékenységek és feltételeinek támogatása" (2021.) című pályázat keretében 4 999 000 Ft támogatásra jogosult a Tordasi Polgárőrség. A pályázat összegét egy új Dacia Duster gépjármű vásárlására fordítjuk majd. A beszerzést várhatóan 2022 februárjában valósítjuk meg.

Október 23-ai ünnepély biztosítása

Az október 23-ai ünnepi megemlékezés gördülékeny lebonyolításában és a helyszín biztosításában nyújtott segítséget a Tordasi Polgárőrség csapata. Köszönjük Tagtársaink munkáját!

Te szedd! Akcióban való részvétel

Október 24-én Polgárőrségünk, 7 fővel csatlakozott a "TE SZEDD!" programhoz. Köszönjük Tagtársainknak, hogy hozzájárultak ahhoz, hogy ne csak biztonságosabb, de tisztább környezetben élhessünk.

Mindenszentek, halottak napja

Mindenszentekkor és a halottak napján a polgárőrök idén is fokozott és folyamatos bűnmegelőző járőrszolgálatot láttak el a temetőben. A polgárőrség, együttműködésben a rendőrséggel és az önkormányzattal, a települési sajátosságok figyelembevételével, fokozott és folyamatos járőrszolgálatot látott el a mindenszentek és halottak napja körüli időszakban a temető közelében lévő közterületeken, parkolóknak és segítette a biztonságos közlekedést. Emellett a polgárőrök az ünnepre jellemző bűncselekmények (rongálások, virágok, mécsesek, koszorúk lopása, a látogatók őrizetlenül hagyott értéktárgyainak eltulajdonítása stb.) megelőzése érdekében nem csak figyelmeztették a szeretteikre emlékezőket az értéktárgyaik védelmére, de figyelemmel voltak a lopásokra, rongálásokra, a kialakuló kisebb tüzesetekre és az esetleges rosszulletekre is. A polgárőrök helyi lakosként segítették a temetőbe érkezők tájékozódását és a megemlékezés nyugalmát. A Tordasi Polgárőrség 7 fővel biztosítja a nyugodt megemlékezést.

Tordasra látogat a mikulás!

Figyeljétek a zenét és a polgárőr autót!
2021. 12. 05. 18 órától

Folytatjuk a nappalosok toborzását!

„Adj egy NAPPALT a biztonságért!”

Csatlakozz Te is, és légy egy szuper csapat tagja! Ha fontos számodra a közbiztonság és szívesen tennél a Közösségért, akkor várunk sok szeretettel! Toborzással kapcsolatos kérdéseinken vezetőink nyújtanak tájékoztatást az alábbi elérhetőségeken:

- Gucsek László +36 70 371 7067
- Cifka János +36 30 932 9556
- Márkus Pál +36 30 727 69 10
- Szakmáry Zoltán +36 20 346 47 87
- Fekete Zsófia +36 20 200 36 25

Ha szeretnéd támogatni az egyesületünket, akkor kizárólag Márkus Pál elnököt keresd, vagy ha utalni szeretnél, akkor:

- Tordasi Polgárőrség: 11670009-07856100-70000008 bankszámlaszámra teheted meg!
- Közleménybe kérjük, írd az ADOMÁNY szót!
- JÁRŐRAUTÓ TELEFONSZÁMA: 06 30/630-8777
- Rendőrség: 06 22/460-007
- Körzeti megbízott: 06 20/969-5963

■ Tordasi Polgárőrség vezetősége

Miért éri meg csatlakoznod hozzánk?

- jó gyakorlás, ha friss jogsid van,
- havi egy szolgálattal már rengeteget segítesz,
- a falu lakosainak nyugalmát biztosíthatod,
- családod és barátaid büszkéek lesznek Rád,
- aktívan részt vehetsz a falu életében,
- új emberekkel ismerkedhetsz meg,
- egy összetartó közösség tagjává válhatsz!

Tordas a mi lakóhelyünk, itt a mi dolgunk egymásra, másokra, a rendre és a rendellenességekre való odafigyelés! Vigyázzunk egymásra és adjunk egy éjszakát!

DECEMBER

Karácsony hava

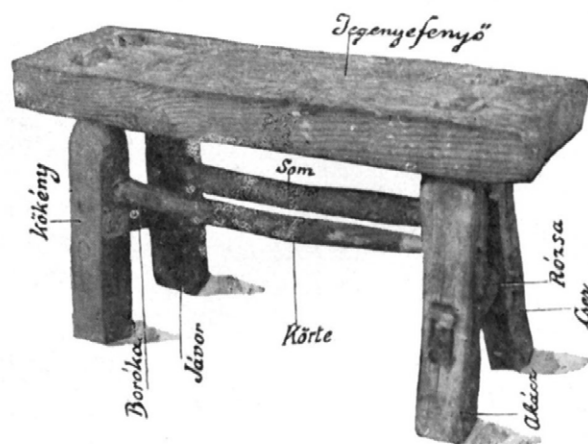
A régi kalendáriumok csíziója szerint a halas tavakra gyakorta figyeltek, hogy vizük tiszta legyen. Időnként a rajta lévő jeget feltörték, hogy a halak ne fulladozzanak. A téltre eltett gyümölcsöket többször átválogatták, a rosszakat eltávolították, a nedveseket szárazra törölték. A barmoknak karácsonyig a jobb, darabosabb takarmányt adták, majd csak ezután a silányabbat, így tovább tarthatták azokat. Az ekkor vágott disznó szalonnája sokáig elállt.

BEZÁRKÓZÁS IDEJE

Eredetileg december 1. és 24. közötti böjtös időszak. A napok egyre rövidülnek, az emberek behúzódnak házaikba. Ezalatt nem tartottak zenés mulatságokat, a disznóölések is zárt kapuk mellett történtek, vendégeskedés és mulatozó disznótorok nélkül. A rendrakás, a tartalékolás, tüzelő gyűjtés, élelem feldolgozás, valamint a karácsonyi ünnepekre készülés ideje.

Néhol úgy tartották, hogy **december 1.** időjárása a tél egészére rámutat, **2-a** hozza a hófúvásokat, **3-a** pedig megmutatja milyen idő lesz július 3-án. **December 4-e Borbála napja.** Előestéjén más-más ház, 13 sarkából meszet kapartak, melyet majd Luca napján a tyúkok elé vetettek, hogy a tojásuk héja kemény és erős legyen. Az ünnep napján tilos volt a fonás, a varrás, a ház kisöprése. Az asszonyok nem mehetett szomszédolni, látogatóba, mert női látogatót fogadni balszerencse volt. Néhol a férfiak „kottyolni jártak”, vagyis verses köszöntővel jó állatszaporalatot kívántak. A nők pedig napnyugta után fehér maskarába öltözve járták a falut, hogy a rontást és a betegséget elűzzék. Ma is sok helyen élő szokás a Borbála-ág hajtatása. Ezen a napon vízbe állítanak egy cseresznye-, barack-, vagy mandulafaágat, hogy az az új esztendőre kivirágozzék. Úgy tartották, hogy a karácsonyra kivirágzott ág házasságot jelenthet, vagy jó termést jelez a jövő évre. Egykor a várak, tűzerek és a bányászok napja volt. **December 6. Szent Miklós napja,** melyhez több ma is élő hagyomány kapcsolódik. Természetesen a gyermekek kedves ünnepe jut eszünkbe e napról, amikor eljön a Mikulás, s az ablakokba kitett csizmákba ajándékot, diót, mogyorót, narancsot, csokoládét tesz. Ez azonban idegen a magyar néphagyománytól, csupán a XX. század elejétől terjedte el itthon. A Mikulás-napi szokások mégis sokkal korábbra, a III. századra vezethetők vissza. Szent Miklós püspök jó cselekedeteire, aki szegényesen élt és minden pénzét a gyerekek megajándékozására költötte. A régi magyar szokásokban pedig egykoron más tevékenységekkel tették emlékeztetéssé e napot az emberek. Napnyugtakor a legények és férfiak bekormozott arccal, kifordított bundában, láncot csörgetve ijesztgették a gyerekeket és a lányokat. Néhol férfiruhába öltözött asszonyok is jár-

ták a falut, kezükben lévő csörgős bottal pedig nagyokat csördítettek a padlóra, hogy minden bajtól, betegségtől megvédjék a lakókat. **Hetedikén** is szokás volt cseresznye ágat vízbe tenni a lányok körében. Úgy tartották, hogy ha karácsonyig kivirágzik, akkor jövőre már férjhez mennek. **Nyolcadikától** a tél végi vetési időszak kezdetéig nem szabadott termőföldet szántani, vagy oktanul megbolygatni. Úgy hitték, hogy Boldogasszony e naptól egészen gyertyaszentelőig (febr. 2.) nem engedi „bántani az anyaföldet”. Vadabb vidékeken azt gondolták, hogy **9-étől** kezdenek a farkasok „rászabadulni” a falvakra, ezért egymást segítve javították az ólakat, kerítéseket. Az gondolták, hogy a szarvasok **10-én** kezdik hullatni a régi agancsaikat, a medvék pedig e napon kezdik meg téli álmukat. **December 12.** Luca-nap előestéje, amikor napnyugta után egyesek bosszantó tréfákat eszeltek ki: szétszórták a kazlakat, összecserélték a kerti eszközöket. A férfiak pedig elkezdték a Luca-szék készítését, melyet 13 napon át, 13 darabból (vagy 13 különböző fából) éppen Nagykarácsonyra fejeztek be. Erre utal a mondás is, miszerint: „Lassan készül, mint a Luca széke.” A szék a boszorkányokkal kapcsolatos babonákkal függ össze, a bútordarabot ugyanis varázsserejűnek tartották. Karácsony napján, mikor elkészült, a készítő, erre ráállva felismerhette a falu boszorkányát, aki mások számára láthatatlan tollakat és szarvakat viselt a fején. **December 13.** tehát *Luca napja*. A hagyományok szerint az év legsötétebb napja, valamint Luca asszony, a magyar hiedelemvilág rosszindulatú boszorkányának napja. Nevéhez sok gonoszított fűződött, őseink úgy gondolták, hogy ártó hatalma ekkor a legnagyobb. Éppen ezért 13-a tiltó nap volt, az asszonyok nem dolgoztak, csak a fosztó-bontó munka volt megengedett, látogatót nem fogadtak. Napnyugta után, mikor a férfiak zárkoztak be, ők elhagyhatták a házat. Egyes férjes asszonyok ilyenkor maskarába öltözve járták a falut, akár ihattak is. Ha férfival találkoztak, megkergették, ha pedig el is fogták, akkor „csúffá tehették”. Különösen babonás nap volt: fokhagymát aggattak a ház ajtajára, hogy a boszorkányokat elűldözzék; a lányok és asszonyok bezárkoztak

a szobába és jósoltak, pletykáltak; a tyúkokat és a tejet varázslásokkal védték. Ami még ma is szokás sok helyen, hogy az asszonyok Luca-búzáat vetettek, csíráztattak (nedves fűrészpornban) ekkor. Minden nap locsolgatják, figyelik az emberek, a kikelt zöld növényke egyrészt jóslat a jövőévi termésre, másrészt ezt helyezik/helyezték a karácsonyi ünnepi asztal közepére. Néhol e napon kezdték a Luca-szék készítését. Ide kapcsolódik még a Luca-cédulák hagyománya is. Az eladó lányok 13 egyforma cédulára 13 férfinévvel írtak, melyek közül minden nap egyet a tűzbe dobtak. A karácsony napjára megmarad utolsó cédulát kibontva tudták meg, hogy fogják hívni a jövődébéli férjüket.

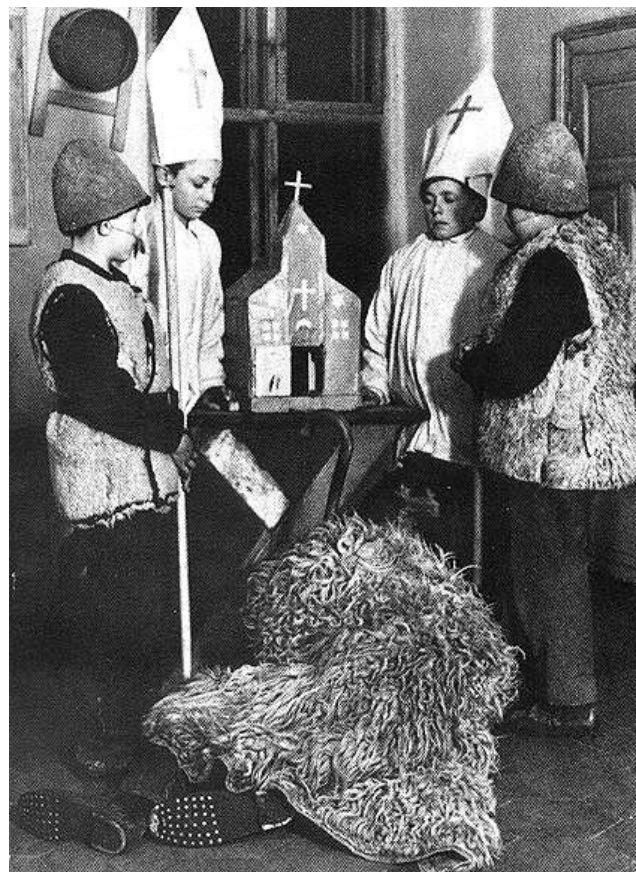
December 14-ét egykor eredményes féregűző napnak tartották. Különböző praktikákkal, riasztó növényekkel, bűbajos jelekkel igyekeztek megszabadulni a nemkívánatos rágcslóktól, rovaroktól. **17-e** régen tisztító, gyógyító és rontásűző nap lehetett; **18-a** zárt nap, vagyis vendégeket nem fogadtak, otthonukat rendezték karácsonyra; **19-én** pedig többfelé átfektették a bort, a régiket összeöntötték, kimérték a karácsonyra szánt mennyiséget. A következő napok pedig már igencsak a karácsonyi készülődés jegyében teltek. **December 21.** egykor *Disznóölő Tamás napja* volt, ugyanis ekkor került sor a karácsonyi disznó levágására. Emellett a téli napforduló napja is, ekkortól rövidülnek az éjszakák. Ilyenkor régen sor került egyes ősi rítusmaradványok felelevenítésére (kivonulás a természetbe, tűzgyújtás, körtánc, jóslás). **23-án** behordták a tüzelőt, takarítottak, felfűtötték a kemencét, dagasztották a tésztát a hajnali kenyérsütéshez.

December 24-én pedig eljött Ádám, Éva napja, vagyis karácsony előestéje, *Szenteste*. A kisbőjt utolsó napja. A házból semmit ki nem adtak, hogy szerencsájuk nehogyan vesszen, azonban a lencséből vagy borsból még a baromfinak is adtak, hogy jól szaporodjanak. Napnyugta után megterítették az ünnepi asztalt, mielőtt leültek, az ajtókat, kapukat bezárták, kizárva a gonosz erőket. Sok helyen egyben ünnepi és böjti nap is volt, a vacsora első fogása többnyire babléves (hús nélkül), borsó- vagy lencsefőzelék, esetleg gombás káposztaleves vagy krumplileves volt. Folyók-tavak mellett volt szokás néhol a halászlé, de ez hagyományként csak lassan, a XIX. századtól kezdett terjedni szélesebb körben. A második fogás többnyire mákos guba, esetleg mákos/diósz kalács vagy almás béles volt. Ínyencségnek számított a dió, mogoró, mandula, de a sült tök is. Vacsora után összepakoltak, a maradékokat (még a morzsát is) összegyűjtötték, félretették. Készülődtek a másnapi karácsonyra, beszélgettek, meséltek, tréfálkoztak, várták az éjfélt. A férfiak elkészítették a Luca-szék 13-ik darabját, majd összeállították a széket. Amikor a templom éjféli harangra megszólalt, véget ért a böjt, eljött a vidámság ideje és nagykarácsony napja, ezzel együtt pedig a régi év váltó napja is.

A karácsonyfa-állítás alig százéves hagyomány, koráb-

ban a Borbála ágakkal, Luca-búzával vagy egyéb növényekkel díszítették az ünnepi asztalt. A fenyő örökzöld ágai az élet folytonosságát hirdették és azt a meggyőződést, hogy az élet urrá tud lenni a halálon. A németek, dánok, svédok és norvégok fenyőágakkal díszítették karácsonyi asztalukat. Azonban az első fenyőfáról, melyet cukorkákkal, süteményekkel és papírdíszekkel ékesítettek, a XV. században érkezett híradás, német földről. Innen terjed el fokozatosan hozzánk is a karácsonyfa-állítás és -díszítés szokása. Először a főúri palotákban, majd a polgárság és a falusi lakosság köreiben is. Korábban a díszek mézeskalács-figurákból, arany- és ezüstpapírba csomagolt diókból, színes papírfüzérekéből, házilag főzött szaloncukorból állt és saját öntésű gyertyákból.

December 25. *Nagykarácsony napja*. Az eltett ételmaradékokat a disznók kapták, hogy hízzanak, a morzsát a tyúkok, hogy mihamarabb tojjanak. A házból pedig újra terítették. Jöhetett az András-, vagy a Tamás napi disznótoros, töltött káposzta, kocsonya. Néhol sült baromfi, esetleg hal- vagy vadféle is. Hozzá hájas pogácsa, zsíros lángos, húsos béles és diós vagy mákos kalács. Italként pedig házi bor, sörféle vagy kompót leve szolgált. Néhol a férfiak és a maskarába öltözött legények, lányok kíséretében járták a házakat. Fáklyákkal, feldíszített botokkal, énekelve-zajongva vonultak, köszöntötték a gazdát, majd egy pohár áldomás után továbbmentek. Hajnal előtt azonban mindenki hazaért, mivel nappal már a nyugalom időszaka volt e nap. Bezárták a kapukat, tilos volt dolgozni is; ez a nap a lustálkodás és a kerítésen/házon belüli családi szórakozás napja volt. A keresztény embe-

rek pedig ekkor ünneplik a Megváltó érkezését, Jézus Krisztus születésnapját. Egy, sok helyen még ma is élő hagyomány, a betlehemezés Krisztus születését eleveníti meg. A betlehemező gyerekek házról házra járva jelenítették meg az eseményt, amikor az angyal a mezőn alvó pásztorokat tudósította a Megváltó érkezéséről, s azok ajándékokkal kerekednek föl a kis Jézus köszöntésére. Kifordított bundát terítettek a vállukra, arcukra bajszot ragasztottak. Ha a három napkeleti király hódolását jelenítették meg, akkor pedig palástot és koronát öltöttek magukra. A gyerekek többnyire kötött szöveget mondtak, mely apáról fiúra szállva öröklődött. A betlehemezés mellett ma szinte mindenhol szokás a templomok előcsarnokában és a falvak, községek főterein betlehemet állítani.

December 26. *Nagykarácsony másnapja.* Tilos volt a kenyérsütés, mosás, vasalás. A szemetet kihordták a házból, a morzsát a tyúkoknak, majd kezdődött a beköszöntés, házjárás. Nappal a legények járták a falut, énekelve, dudával, csörgős botokkal. Lányos házaknál a háziaknak jó szerencsét, gazdagságot kívántak, amiért a karácsonyi asztalról kostolót kaptak. Napnyugta után tudós öregek járták a házakat, régi öltözetben „regöltek”. Legendákat és regéket, meséltek-kántáltak. **December 27.** a névnapos látogatás és a borkezelés ideje. Átfajtották az újbort, palackba töltötték az újév köszöntésére szántakat.

E napon nem sütöttek-főztek, a karácsonyi maradékokat fogyasztották el; korán kitakarították a házat, udvart. Néhol úgy tartották, „téli János (dec. 27.) ha fagyos, nyári János (júni. 24.) szép napos”. **28-án** az emberek csak a legszükségesebb munkákat végezték el, a gazdák látogatták komáikat, a legények pedig a lányos házakat. Közben regösök járták a falut, be-betérve a házakhoz. **29-én** kiválasztották az ünnepi adagot az előző disznóvágásból, majd előkészítették azt. Füstre helyezték a kolbászokat, gömböcöket és ekkor vágták és pácolták az újévi malacot. **30-án** még takarítottak, mostak, készültek a másnapi kenyérsütésre. **December 31-e** már *Kiskarácsony előestéje* volt. E napon tilos volt a takarítás, az asszonyok nekiláttak a sütés-főzésnek, mely legalább három naprakészült. Igyekeztek minden dolgot elintézni napnyugta előtt, mert este már terítették az ünnepi asztalt. Vacsora után pedig kezdődött a szórakozás, jóslás, regölés. Éjfél előtt a fényeket kioltották, majd a harangszó után új gyertyára, mécsesre gyújtottak. Ezzel kezdődött az igazi népi vigaság, az újév köszöntése.

■ **Forrás: Remete Farkas László:** *Állandó, mindennapos kalendárium, Budapest, 2018.*

Gyárfásné Kincses Edit:
Színes kalendárium, Budapest, 1993.

BEISKOLÁZÁS 2022

Tájékoztatjuk a kedves Szülőket, hogy a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV módosított törvény értelmében a gyermek abban az évben, amikor a 6. életévét betölti, tankötelessé válik. Indokolt esetben a gyermek óvodai nevelésének további egy nevelési évvel történő meghosszabbítása kérhető. A tankötelezettség elhalasztását kizárólag a szülők (törvényes képviselők) kérelmezhetik, az Oktatási Hivatal honlapján olvasható útmutató szerint. (https://www.oktatas.hu/koznevelés/tankotelezettseg/tankotelezettseg_halasztasa) Az elektronikusan kitöltött űrlapot ki kell nyomtatni, aláírni, majd a csatolt dokumentumokkal együtt postai úton az Oktatási Hivatal címére (Oktatási Hivatal, Budapest 1982) megküldeni legkésőbb az adott év január 18. napjáig. Az eljárás az Ügyfélkapun keresztül elektronikusan is bonyolítható.

Amennyiben a szülő a gyermek tankötelessé válását megelőző tanévben kívánja gyermekét iskolába íratni, az eljárásrend némileg módosul: az Oktatási Hivatal honlapjáról letöltött kérelem kitöltése és postázása szükséges.

(https://www.oktatas.hu/koznevelés/tankotelezettseg/hat_eves_kornal_korabban)

A tankötelezettség megkezdésének elhalasztását alátámasztó szakmai dokumentum (vélemény, jellemzés)

kérhető a gyermek óvodapedagógusaitól, a gyermekkel intézményes keretek között foglalkozó logopédustól, gyógypedagógustól, pszichológustól; a gyermeket ellátó szakorvostól, háziorvostól.

A beérkezett kérelmeket az Oktatási Hivatal szakemberei feldolgozzák, döntést hoznak. A döntést a megfogalmazott indoklás, csatolt alátámasztó dokumentumok alapján hozzák meg: a kérelemnek helyt adnak, tehát maradhat még egy évet óvodában a gyermek vagy elutasítják, tehát szeptember 1-én tankötelessé válik. Amennyiben a beküldött dokumentáció alapján nem tudnak szakmailag megalapozott döntést hozni, a területileg illetékes pedagógiai szakszolgálatot rendelik ki szakértőnek, ez azt jelenti, hogy a gyermek egy hagyományos „iskolaérettségi vizsgálaton” vesz részt a pedagógiai szakszolgálat által megadott időpontban, melyről a szülő értesítést kap. Ha a szülő gyermekével önhibáján kívül nem jelenik meg a vizsgálaton, további egy időpont jelölhető ki (igazolás szükséges). Amennyiben távolmaradását nem igazolja, több időpont nem adható.

Az eljárásrend a sajátos nevelési igényű a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekekre is érvényes.

Martonvásár, 2021. november 04.

■ **Szabó Antalné, igazgató**
Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
Martonvásári Tagintézménye

ESÉLY ÉS REMÉNY

Legyen velünk Istenünknek, az Úrnak jóindulata! Kezeink munkáját tedd maradandóvá, kezeink munkáját tedd maradandóvá! 90. zsoltár, 17

2021 augusztusától új fejezet nyílt gyülekezetünk életében. Bence Győző és családja érkezésével 39 év után mostantól újra két lelkész szolgálja az evangélikus közösség életét Gyúron, Tordason és Martonvásáron. Ezért adtunk hálát ünnepi istentiszteleten november 14-én a gyúrói templomban.

Reménység Vasárnapján Süller Zsolt bevezető gondolatainak igei alapja a Jelenések könyvéből így szól: „Íme, nyitott ajtót adtam eléd, amelyet senki sem zárhat be...” Jel 3, 8. Nem egyszerűen emberi igyekezet, tervezés, szükség hozta ezt a helyzetet, hogy újra két lelkész szolgálhat közösségünkben, hanem Istentől kapott lehetőség – mondta. Esély és remény. Esély arra, hogy mind többekhez eljussunk az örök élet üzenetével és remény, hogy ajtók, életek nyílnak meg az evangélium számára. Esély, hogy a gyülekezet tagjai rábredjenek küldetésükre és remény, hogy mind többen bekapcsolódnak aktívan a gyülekezetépítésbe. Esély, hogy a gyülekezet körén kívül is sokakhoz eljusson az ige és remény, hogy az üdvösség reménységében élhetünk – emelte ki bevezetőjében.

„A reménység Istene pedig töltsön be titeket a hitben teljes örömmel és békességgel, hogy bővítködjetek a reménységben a Szentlélek ereje által.” Róma 15:13

Szarka István esperes úr köszöntő igehirdetésében hangsúlyozta, hogy fantasztikus ünnepet élhetünk meg és minden nehézség ellenére az a határozott meggyőződése és látása, hogy gyülekezetünk szebb napjai még előttünk vannak. Van okunk a hálaadásra. Elsősorban

azonban Jézusért lehetünk bizakodók, aki lehetővé tette a gyülekezet számbeli gyarapodását, megáldott minket a növekedés iránti vágygal, aki megáldotta lelkészeinket azzal a készséggel, hogy együtt fognak szolgálni az Úrért az Úrban való hitben. Reménység vasárnapján a gyülekezet az elmúlt idő szorításában egy pillanatra feltekinthet és emlékeztetheti magát az örök ajándékokra, a megváltásra, amelyet Jézus Krisztusban kaptunk. Tágas térre állított bennünket az Úr, az örökkévalóságot bízta ránk. Nem csak a lelkészeinkre, hanem a gyülekezeti tagokra is. Nem elégedhetünk meg azzal, mondta, hogy a családjunk, amiben felnőttünk, hitvalló evangélikus, vagy a nagyszüleink a gyülekezet aktív tagjai voltak. Mi mit teszünk hozzá, hogyan építjük az élő kövek egyházát, ez az, ami számít. Nem csak lelkészek szólíthatnak meg másokat, figyelmeztetett Szarka István. Jézus által most kegyelmi helyzetet biztosított nekünk az Úr, mert lelkészeink most munkatársakat gyűjthetnek maguk mellé, építhetik a szolgáló közösséget is. Mit jelent az evangélium örömeiben élni, mit jelent Krisztussal élő kapcsolatban lenni, napi reménységet meríteni belőle, és ezt tovább adni, ez a lényeg. Ezzel olyat adhatunk az embereknek, amit senki más nem adhat. Ezzel az Úr ránk bízta a reménységnek, az evangélium örömeinek a szolgálatát - hangsúlyozta igehirdetésében Szarka István.

Emelte az alkalom meghittségét, hogy Bence Győző szülei, Bence Imre és Bencéné Szabó Márta, akik a Budavári Evangélikus Gyülekezet lelkészei, szintén részesei voltak az ünnepi istentiszteletnek, és a jelenlévő szolgálattevőkkel együtt ők is áldást kértek új lelkészünkre.

Az áldások után Bence Győző Lukács evangéliuma alapján hirdette Isten ígését.

„Ezek után az Úr szolgálatba állított másokat is, hetvenkét tanítványt, és elküldte őket maga előtt kettesével minden városba és helységbe, ahova menni készült. Így szólt hozzájuk: „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés, kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az aratásába. Menjetek el! Íme, elküldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé.” Luk. 10, 1-3

Miről szól egy ilyen ünnep, ki az ünnepeltje? - tette fel a kérdést Bence Győző. A szolgálatba indítás kapcsán az új

lelkész talán előtérbe kerülhet, pedig a gyülekezet ugyanolyan fontos ilyenkor. Azt emelte ki, hogy nagyon hálás Istennek a gyülekezet növekedéséért. Ez mutatta meg a mai ünnep lényegét, mondta. Azért vagyunk itt, hangsúlyozta, hogy hálát adjunk Istennek a gondoskodó szeretetéért, hogy gondja volt a gyülekezetünkre. A kegyelmét, a szeretetét, a gondoskodását láthatóvá tette számunkra az itteni történéseken keresztül, és ezáltal nagy bátorítást kaptunk tőle. Megerősítést, hogy velünk van. Bizonyos, hogy terve is van velünk. Ez a közös indulás erőforrás lehet az előttünk álló időszakra. Láthatjuk, ahogy cselekszik, ahogy működik a közösségben. Jézus 72 tanítványt küldött *kettesével* minden városba, ahová menni készült. Kiemelte, hogy Süller Zsolttal együtt most ők is hasonló közösséget élhetnek meg a közös szolgálatban, a közös küldetésben. Jézus párba állítja a tanítványait, hogy ne egyedül kelljen menniük, hanem egymás terhére hordozhassák. Oda küldi őket, ahová maga is menni készült. Jézus ezzel egyben azt is ígéri, hogy Szentlelke által jön majd az előre küldött tanítványok nyomában.

Végezetül kiemelte, mennyire fontos, hogy meglegyen a folyamatos imádságos háttér gyülekezetünk életében. Kérte, hogy hordozzuk imádságainkban a szolgálatban levőket, és kérjük Isten vezetését minden cselekedetükhöz, döntésükhöz.

Az istentiszteleten gyülekezetünk kamarazenekara adta a zenei szolgálatot.

A felemelő ünnepi alkalmat szeretetvendégség zárta a parókia udvarán.

■ **Kokaveczné Árvai Erika**

Tordasi Evangélikus Gyülekezet

ÜNNEPI ISTENTISZTELETEK RENDJE

- 2021. november 28. 11:00 – Ádvent első vasárnapja
- 2021. december 5. 11:00 – Ádvent második vasárnapja
- 2021. december 12. 11:00 – Ádvent harmadik vasárnapja
- 2021. december 19. 11:00 – Ádvent negyedik vasárnapja
- 2021. december 24. 17:00 – Szenteste
- 2021. december 25. 11:00 – Karácsony ünnepe
- 2021. december 26. 11:00 – Karácsony második napja
- 2021. december 31. 18:00 – Óév ünnepe
- 2022. január 1. 11:00 – Újév ünnepe
- 2022. január 2. 11:00
- 2022. január 6. 18:00 – Vízkereszt ünnepe

Gyülekezeti életünk	Elérhetőségeink	Adományok, egyházfenntartói járulék, perselypénz
Kérjük, az aktuális hírekért, információkért, keressék fel gyülekezetünk blogját, valamint Facebook oldalát!	Gyülekezetünk blogja: www.tordas-gyuro.blogspot.com Facebook oldal: www.facebook.com/tordasi.gyuroi.evangelikusok/ email cím: suller.zsolt@evangelikus.hu Süller Zsolt lelkész telefonszáma: 0620-3561686	Amennyiben a parókia felújítására utalással szeretne hozzájárulni, kérjük, a közlemény rovatban mindegyikre tüntesse fel: céladomány felújításra Számlaszámaink: Tordasi Evangélikus Egyházközség 10403174-00027041-00000002 (K&H Bank) Gyúrói Evangélikus Egyházközség 57800136-10001992 (B3 TAKARÉK Szövetkezet)

TORDASI TERMELŐI PIAC DECEMBER 4.

SZOMBAT 7 ÓRÁTÓL A SAJNOVICS TÉRI PARKOLÓBAN

MARANATHA!

(1Kor 16,22)

Ez az ősi arám nyelvű köszöntés, fölkiáltás, nagyon jól kifejezi ennek a hónapnak, Decembernek a kettősségét. A görög nyelvű Újszövetség egybe írva őrizte meg Jézus anyanyelvén ezt a fölkiáltást, ami annak megfelelően, hogy miként tagoljuk – Marana tha, vagy Maran atha – egyszerre jelenti, hogy „Urunk jöjj el!”, ill. „az Úr eljött.”. Egy megtörtént esemény biztonságából kiindulva várunk egy másik eseményt, ami biztosan bekövetkezik. Jézus Krisztus születésének ténye biztossá teszi az Ő második eljövételének várását. A „már igen” biztosít bennünket a „még nem” kikerülhetetlen bekövetkeztéről és föltárja előttünk, hogy milyen is lesz az, ami eljön.

Decemberre esik az új egyházi év kezdete és a polgári év vége. Kezdet és vég. A keresztény teológia szerint amilyen a „kezdet” volt, olyan lesz a „vég” is, ezzel a hittel olvasuk a Teremtés-történetet és a Jelenések-könyvét is, mert Isten „ugyanaz tegnap, ma és mindörökké” (Zsid 13,8), mert Hűséges. Így Isten ugyanazzal a szeretettel hívta létre, teremtette meg ezt a fizikai világot, mint amilyen szeretettel majd kiszóltja onnan, ez lesz a „Világvége”, Krisztus második eljövetele.

Ez a hónap tele van izgalommal, várakozással, nézzük csak a gyerekeket. Ugyanakkor sokféle izgalom lehetséges. Karácsony örömteli várakozása kellene, hogy tanítson minket a végső dolgok helyes várására. Az, Akinek születésnapja már több mint 2000 éve örömmel tölti el a

világot, Ő fog eljönni újra, végleg, hogy mikor, azt nem tudjuk, de a halálunk pillanatában biztosan. Nem úgy kellene várnunk, mint a műtetre, vagy a rákszűrés eredményére. Tanuljunk a gyerekektől! Örömteli izgalommal várakozunk.

Azok számára, akik Jézushoz tartoznak – akár tudnak róla, akár nem – a hitük, emberségük, jótetteik, igaz szeretetük által, a Vele való találkozás ugyanúgy túlradó öröm lesz, mint a gyerekeknek Karácsony elérkezése (legalábbis a gyerekek többségének itt, Tordason).

Fogadjuk el Jézus első eljövételének, születésének örömet, hogy ne féljünk a második eljövételétől sem. Legyen ez az adventi készülődésünk, „jófeltételünk”, figyeljünk a gyerekekre, tanuljunk Tőlük, komolyan véve Jézus szavait: „aki nem fogadja Isten országát úgy, mint a kisgyermek, nem megy be oda” (Mk 10,15).

Összeszedett Adventet, boldog Karácsonyt és Istentől megáldott új évet mindegyikünknek!

Maranatha!

■ Dr. Hankovszky Béla (Jácint) atya

DECEMBERI LITURGIKUS NAPTÁR

- Adventben kedden, csütörtökön, pénteken reggel 6 órakor RORATE
- Minden vasárnap 10 órakor szentmise
- Az ünnepi miserendet megtalálják honlapunkon (www.tordasrk.hu) és a templomi hirdetőtáblán

(Pásztorjáték - 2019. Karácsony)

BEMERÍTÉSI ISTENTISZTELET A TORDASI BAPTISTA GYÜLEKEZETBEN!

Nagy örömben volt részünk október 17-én, vasárnap. Öten döntöttek úgy, hogy bizonyosságot tesznek hitükről a Gyülekezet előtt és bemerítéssel elkötelezik magukat Isten szolgálatára. Bizonyára többen nem vettek részt még ilyen alkalmon, ezért egy menyegzőhöz tudnám leginkább hasonlítani. Ünneplőességében és odaszánásban egyaránt. Egy életre szóló döntést hoz az ember Krisztus követésében. Ez a hívő ember életében egy nagyon meghatározó élmény, amely több mint egy szertartás: ez által megvallom emberek előtt, hogy Krisztus Jézus az első az életemben, és neki tetsző életet akarok élni, engedelmeskedni Istennek az Ő igéje és a Szentlélek vezetése által.

„és ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek: mi az Isten akarat, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.” Római levél 12:2

A bemerítés jelképezi azt, hogy meghaltunk a bűnnek

és az óemberünknek – korábbi Krisztus nélküli életünknek –, egy új élet lehetőségét kaptuk, kapták a bemerítkezők a Krisztusban, így újjászületett emberekként már nem az a legfontosabb számunkra – számukra, hogy mit kíván a testünk és a saját akaratunk, hanem Isten akaratát igyekszünk – igyekeznek követni alázatban.

A meghitt alkalmat a gyülekezet közös éneklése és zenei szolgálatok színesítették. Az istentisztelet végén szeretetvendégségre került sor, és a finom sütemények mellett nagyon jó beszélgetések alakultak ki.

„Ezért menjetek el a nemzetekhez, és tegyetek tanítványommá minden embert az egész világon! Merítsétek be őket az Atya, a Fiú és a Szent Szellem nevébe! Tanítsátok őket, hogy engedelmeskedjenek mindannak, amit én parancsoltam nektek!” Máté evangéliuma 28:19-20

Isten iránti hálával emlékszem vissza a fehérruhás testvéreimre!

■ **Bokros László, lelkipásztor**

Köszönetet mondunk a Feldhoffer Kft. nagylelkű virág ajándékáért, amely a bemerítőmedence falát díszítette; a szépséges begónia virágkoszorú még ünnepélyesebbé tette az alkalmat.

A KÖZELEDÉS ÜNNEPE

Egy lépéssel közelebb került az Ünnepe. Advent napjait éljük, gyúlnak a fények. A napokat számolva várjuk, mikor érkeznek. Vendégeket várunk, vagy épp vendégségbe indulunk. Akivel pedig már ez életben nem találkozhatunk többé, most újra egy-egy emlékkép segítségével életre kel bennünk: közelebb vagyunk egymáshoz. Szívünk nyílik a másik felé: ismerős, barát, testvér, vagy teljesen ismeretlen? Örömmel adunk. Szeretetünk eléri a másikat. Közeledünk.

Ebben a közelségben megélünk valamit a távolság fájdalmából is. Fájni kezdenek lelkünk mélyén a szakadások, az eltávolodások. A családban megélt társas magány, a egymás mellett ülő, de épp telefonjába merülő emberek közötti fényévnyi távolságok. Fájni kezdenek a kihűlt kapcsolatok, a kiüresedett beszélgetések: fáj hétköznapijaink távolodása.

Hadd hozzon most a közeledés ünnepe gyógyírt ezekre a fájdalmakra; gyógyítsa életünket az, aki azért jött, hogy helyreállítson körülöttünk mindent! „Közeledjete” – szól felhívása, és közben ő meg is teszi az első lépést: Isten érkezik hozzánk. Közel jön. Annyira, amennyire egyáltalán lehetséges. Egy lesz közülünk. Közel jön, és vele érkezik a gyógyulás rég vágyott lehetősége. Csökken a távolság, csökken a fájdalom, mely a lelket terheli. Csak rá kell bízunk magunkat hittel a hozzánk érkezőre: „Közeledjete az Istenhez és ő közeledni fog hozzátok.” (Jakab 4,8)

■ **Kádár Ferenc, lelkipásztor**

RENDSZERES ALKALMAINK

- Istentisztelet és gyermekistentisztelet: vasárnap 10 órakor
- Bibliaóra: kedden 17 órakor
- Énekkar: szerdán 17 órakor

SZERETETDOBOZ SEGÍTSÉG A MINDENNAPOKHOZ!

TÖLTÖN MEG GYŰLEKEZETÉVEL, CSALÁDJÁVAL KÖZÖSEN EGY - VAGY TÖBB - SZERETETDOBOZT ÉS JUTTASSA EL A MAGYAR REFORMÁTUS SZERETETSZOLGÁLATHOZ. TEGYÜK EGYÜTT KÖNNYEBBÉ A RÁSZORULÓ CSALÁDOK SZÁMÁRA A MINDENNAPOKAT!

MI KERÜLJÖN A DOBOZBA?

KONZERV/ TEA/ RIZS/ SZÁRAZTÉSZTA/ CUKOR
ÉDESÍTŐSZER/ BÉBIÉTEL/ KÁVÉ/ LENCSE/ ÉTOLAJ
SZAPPAN/ FOGKRÉM/ FOGKEFE/ TUSFÜRDŐ
LISZT/ MOSÓSZER/ ÉDESSÉG

HOL ÉS MIKOR?

GYÚRÓI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG

GYÚRÓ, RÁKÓCZI ÚT 27.

AZ ADOMÁNYOKAT DECEMBER 12-IG VÁRJUK

WWW.JOBBADNI.HU

1358
MINDEN HÍVÁS 500 FORINT

ÜNNEPI ALKALMAINK

- **December 24.**
16 óra Szentesti családi istentisztelet
  - **December 25. és 26.**
10 óra Ünnepi úrvacsorás istentisztelet
  - **December 31.** 18 óra Óévi hálaadó istentisztelet
  - **Január 1.** 10 óra Újévi istentisztelet
- Alkalmaink az aktuális járványügyi előírások szerint látogathatók.

APRÓHIRDETÉSEK

Tordasi magánszemélyeknek:
30 szóig ingyenes, a további szavak 50 Ft/szó.
Nem tordasi magánszemélyeknek:
30 szóig 500 Ft, a további szavak 50 Ft/szó.
Tordasi cégeknek:
30 szóig 1 000 Ft, a további szavak 50 Ft/szó.
Nem tordasi cégeknek:
30 szóig 1 500 Ft, a további szavak 50 Ft/szó.

KERETES HIRDETÉSEK

Tordasiaknak:	Nem tordasiaknak:
egész oldal	egész oldal
20 000 Ft	25 000 Ft
fél oldal	fél oldal
12 000 Ft	15 000 Ft
negyed oldal	negyed oldal
17 000 Ft	9 000 Ft
nyolcad oldal	nyolcad oldal
4 000 Ft	5 000 Ft

Évi legalább három számban történő, azonos terjedelmű megjelenés esetén, előre fizetésnél 15 % kedvezményt adunk. Évi hat számban történő, azonos terjedelmű megjelenés esetén, előre fizetésnél 30% kedvezményt adunk. Közösségépítéssel kapcsolatos hirdetések (pl. tanfolyamok, táborok) 50% kedvezményt kapnak. Fizetés a megjelenés után történik, az árak tartalmazzák az áfát.

Házvezetőnőt keresünk
rugalmas munkavégzéssel.
Érdeklődni lehet:
Baán Judit, 06-20-999-8037-es
számon. Köszönöm!

ELADÓK – frissen vágott LUC-, EZÜST-, FEKETE fenyők, **karácsonyfák** ültetvényből választhatók, tordasi faiskolából, földlabdával is.
UGYANOTT – Termő **homoktövisbogyó** és **tealevél**.
Botta Pál: Tordas, Rákóczi u. 40.
Telefon: 06-22-668-051; 06-20-925-3312

TALÁLD KI, HOL VAN!

Találd ki, Tordas mely részén készült a fotó!

A megfejtéseket Kisbíró Kép (és az aktuális hónap neve) hivatkozással, névvel, email címmel a kisbiro@tordas.hu email címre kérjük beküldeni. Év végén a jó megoldást beküldők között **1 db 10.000 Ft-os vásárlási utalványt** sorsolunk ki. Beküldési határidő: a megjelenés hónapjának 20. napja, 24:00.

Előző havi megfejtés: MESEVÁR ÓVODA

REJTVÉNY

?

S'ély
Nails Beauty Salon
Lábápolás - Pedikűr
0630/492-0554
Kézápolás - Műkörömépítés
0630/590-7196
2462 Martonvásár, Fehérvári út 5 /B

MARTONVÁSÁR TÜZÉP

Építőanyag és Tüzelőanyag forgalmazása
2462 Martonvásár, Szent László út 25.

• Szén Német Brikett 25kg:	2250.-Ft./db
• Szén Német Brikett 10 kg:	900.-Ft./db
• Szén ledvicei dió /4-8 cm/:	7800.-Ft./q
• Szén ledvicei kocka /5-10 cm/:	8000.-Ft./q
• Keményfa Brikett „NESTRO” 15kg:	1275.-Ft./db
• REVCO Polisztirol ragasztó 25 kg:	1750.-Ft./db
• DDC beremendi 32,5 R CEMENT:	5050.-Ft./q
• LAFARGE 32,5 R CEMENT:	5000.-Ft./q
• Gipszkarton 12,5 normal:	1550.-Ft./db

OSB lap, gipszkarton, sóder, homok, murva, kulé kő, oltott mész,
Beton kéményajtó, saválló kéményajtó, kémény fedőlap,
Homlokzati vakolat, homlokzati hőszigetelő lemez,
Gipszkarton profilok, alu. élvédő, beltéri falfesték,
Murexin csemperagasztó, aljzatkiegénylítő, bitumenes lemez,
Ásványgyapot táblás 5,10,15 cm, ásványgyapot tekercses 5/10cm
YTONG téglák, pórusbeton ragasztó, áthidalók,
Nádszövet, síkháló 4,2, falazó habarcs, vakoló habarcs,

Iroda: 22/ 461 – 772 Mobil: 0620 / 373 – 9340

**Kertgondozás - Fűnyírás
Kaszálás - Sövényvágás
Gyomirtózás - Fakivágás
Veszélyes fák kivágása
alpintechnikával**

**Minden, ami
kerti munka!**

+36 70 370 5283

MENTŐK
104
BETEGSZÁLLÍTÁS (KOALA BT.)
06 80/620-622, 06 20/521-6604, 06 20/520-3797
ORVOSI RENDELŐ
06 22/467-527, 06 20/390-1505
VÉDŐNŐ
06 30/312-76-72
GYERMEKORVOS (MARTONVÁSÁR)
06 22/460-637, 06 30/444-5779 (sürgős esetben)
ORVOSI ÜGYELET (ERCSI)
06 25/492-021
GYÓGYSZERTÁR (MARTONVÁSÁR)
06 22/460-019, 06 22/569-146
GYÓGYSZERTÁR (TORDAS)
06 22/467-324
FOGORVOS (MARTONVÁSÁR)
06 30/542-0381
DEFIBRILLÁTOR
06 20/413-93-30
TŰZOLTÓK
105
RENDŐRSÉG
107 vagy 06 22/460-007
KÖRZETI MEGBÍZOTT
06 20/969-59-63
POLGÁRŐRSÉG
06 30/630-87-77
ÁLTALÁNOS SEGÉLYHÍVÓ
112
POSTA
06 22/467-503
ISKOLA
06 22/467-532
ÓVODA
06 22/467-502 (41-es m.), 06 20/245-0326
KONYHA (ÉLELMÉZÉSVEZETŐ)
06 20/248-2409
POLGÁRMESTERI HIVATAL
06 22/467-502
CSATORNA ÜGYELETES
06 30/819-56-07
EON (ÁRAM) MŰSZAKI HIBABEJELENTÉS
06 80/533-533
NKM/E.ON GÁZ
06 1/474-9999, 06 20/30/70 474-9999
KORMÁNYABLAK
06 22/460-081
SZEMÉTSZÁLLÍTÁS
06 22/579-185
SZENNYVÍZ, SZIPPANTÁS
06 30/337-87-37
KUTYABEFOGÁS: FEDÁK KRISZTINA
06 30/961-46-45
KÖZVILÁGÍTÁS HIBABEJELENTÉS
https://kozvilhiba.hu

	Kisbíró – Önkormányzati lap Kiadja: Tordas Község Önkormányzata Felelős kiadó: Tordas Község polgármestere Szerkesztő: Báhidzski Petra Kiadványszerkesztés: Báhidzski Petra Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda Pédányszám havonta: 840 példány	Megjelenésre szánt írásait a kisbиро@tordas.hu e-mail címre vagy a Községházára juttathatja el minden hó 15-ig.

Adventi GYERTYAGYÚJTÁS

MINDEN ADVENT VASÁRNAP 16 ÓRÁTÓL

A HANGYA MŰVELŐDÉSI HÁZ ELŐTTI TÉREN (Tordas, Szabadság út 55.)

november 28.

KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG

december 5.

EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG

december 12.

BAPTISTA GYÜLEKEZET

december 19.

REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG

A gyertyagyújtásokat követően, járványhelyzettől függően kreatív foglalkozások, szeretetvendégség (forralt bor, tea, sütemény) a Hangyában. Az intézménybe történő belépés védettségi (oltási) igazolványhoz kötött, valamint kötelező a szabályos maszkviselés. A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

Háziorvosi rendelés (Tordas) <i>Dr. Harbula Ildikó</i> <i>Dr. Kertész Tamás</i> H 13-17 K 12-16 Sz 8-11 Cs 8-11 P 12-16	Gyermekorvos rendelés (Martonvásár) <i>Dr. Jellinek Kinga</i> H 8-12 K 16-18 Sz 16-18 Cs 8-9 P 8-12 Tanácsadás Sz 8-10 Cs 14-16	Gyógyszertár (Tordas) H 13-17 Sze 8-12 Cs 8-12 (Martonvásár) H-P 8-17:30 Fogászat (Martonvásár) <i>Dr. Berczi Dániel</i> H, Cs 8-14 K, Sz 13-19	HULLADÉK-SZÁLLÍTÁS SZELEKTÍV Dec. 16. Cs Dec. 30. Cs tiszta műanyag/papír hulladék, fém/karton italos doboz HAMU Dec. 28. K Info: 06/22 579-185 www.vhg.hu